FINNISH NEWSPAPER IN CANADA AND THE BEST ADVERTISING MEDIUM. SUOMALAINEN SANOMALEHTI CANADASSA JA PARAS ILMOITUSVÄLINE.

CANADAN UUTISET

SOVINNOLLISUUS YHTEISISSÄ, VAPAUS YKSITYISISSÄ JA HYVÄNTAHTOISUUS KAIKISSA ASIOISSA.

NUMERO 34 — Torstaina, Elok. 25 p., 1921 — PORT ARTHUR, CANADA — Thursday, August 25, 1921 — VII Vuosik.—Vol. VII

VENÄJÄN BOLSHEVIKIT ILMOITTAVAT MAASSAAN TULLEEN TÄYDELLISEN KATOVUODEN.

Siemenviljan puuttuessa näyttävät ensi vuodenkin satotoiveet yhtä toivottomilta.

Riika, Latvia. — Moskovasta saapuneessa bolshevikien virallisessa tiedonannossa ja yksityisten lähettämissä sähkösanomissa kerrotaan, että Volgan alueella on ensi kesänä odotettavissa yhtä huono sato kuin tänäkin vuonna. Talonpojat eivät ole onnistuneet saamaan riittävästi siemenviljaa ja kylvön alkuun on vain muutama viikko aikaa. Ulkomailta tilattu vilja saapuu kovin hitaasti.

Moskovan sanomalehdissä on näkynyt kirjoituksia joissa ulkomailta toivottua apua sanotaan luulotelluksi. Heidän tietämänsä mukaan varustaa Ranska Rumaniaa ja Puolaa uuteen hyökkäykseen Venäjää vastaan.

Maailman suurin laiva alottaa kulkuvuoronsa ensi keväänä.

New York. — Majestic 56,000 tonnin suuruinen valtamerilaiva, maailman suurin, alottaa liikenteensä ensi keväänä New Yorkin-Southamptonin-Cherbourgin linjalla. Alus, jonka alkuperäinen nimi olisi ollut Bismarck, on nyt valmistumassa Hampurin telakalla. Jättiläislaiva on 2,000 tonnia suurempi kuin toinen saksalainen Atlantin-laiva Vaterland (Leviathan) ja 10,000 tonnia suurempi Olympicia. Miehistöön kuuluu 1,100 henkeä ja aluksessa on tilaa yli 4,100 matkustajalle. Laiva on varustettu neljällä suunnattoman suurella, öljyä polttavalla koneella, jotka kehittävät 64,000 hevosvoimaa. Normaalinopeus tulee olemaan noin 23 solmuväliä. Aluksessa lasketaan olevan tilaa yhtä paljon kuin kahdeksassasadassa keskikokoisessa 4-huoneen kaupunkihuoneustossa.

Lännellä ei ole työtä kaikille elonkorjaajille.

Montreal, Que. — Useilta Winnipegiin lähteneiltä elonkorjuumiehiltä on tullut kirjeitä, joissa he ilmoittavat työnsaannin olevan vaikeata. Toiset olivat olleet pitkän aikaa joutilaana pääsemättä ollenkaan töihin.

Winnipeg, Man. — A. R. Rigg, Länsi-Canadan työnvälitystoimiston superintendentti ilmoittaa lännellä olevan työtä riittävästi kaikille. Hänen tietämänsä mukaan olisi viime viikolla yksin Manitobassa tarvittu 1,500 miestä lisää. Reginassa, Saskatoonissa ja Moose Jaw'issa ei myöskään miehiä ole ollut liiaksi.

Kiina pelkää suurvaltojen anastushalua.

Peking, Kiina. — Puolueeton kiinalainen sanomalehti Yi Shih-Pao kertoo saaneensa tietää, että suurvallat suunnittelevat Kiinan kansainvälistyttämistä. Se on lehden mielestä havaittavissa Yhdysvaltain vastauksessa Japanin pyyntöön, jossa tiedustettiin Washingtonissa tänä syksynä pidettävän aseidenriisuntaa ja Kaukaisen Idän kysymyksiä käsittelevän konferensin ohjelmaa.

Jugo-Slavian hallitsijavainajasta tehtiin "Pietari Suuri."

Belgrad. — Jugo-Slavian kansalliskokous on päättänyt kunnioittaa kuningas Pietari vainajan muistoa antamalla hänelle nimen "Pietari Suuri, Vapauttaja." Tällainen päätös tehtiin viime lauantaina.

Sotilasfarmareille myönnetty lainoina 83 milj. dollaria.

Ottawa. — Kesäkuun loppuun laaditut sotilasasutuslautakunnan numerot osoittavat 26,445 sotilaan asettuneen maanviljelijäksi. Niistä on 20,465 sotilaalle myönnetty asutuslainoina $83,884,210.

Amerika ryhtyy avustamaan Venäjän nälänhätäisiä.

Riika. — Sopimus, minkä mukaan Yhdysvallat tulevat myöntämään avustusta Venäjän nälkäalueille allekirjoitettiin täällä viime lauantaina. Amerikan puolesta oli allekirjoittajana Walter Lyman Brown, Yhdysvaltain avustushallinnon edustaja Euroopassa. Venäjän nälänhätäkomiteaa edusti Maksim Litvinov.

Suomen valtion palkinto-obligatsionien arvonta.

Suomen pääkonsulivirastosta New Yorkissa ilmoitetaan, että pääkonsulivirasto on lähettänyt Suomen valtion palkintolainaobligatsionien voittoluettelon vuoden 1920 arvonnasta kaikille varakonsuleille, jotta näitä obligatsioneja omistavat Amerikan suomalaiset voisivat saada selville onko heidän obligatsioninsa tullut voittopalkinnosta osalliseksi.

Langattomia puhelimia Saksan pikajuniin.

Berlin. — Saksan päälinjoilla kulkeviin pikajuniin on päätetty sijoittaa langattomat puhelimet ja vastaanottolaitteita asetetaan Berliinin hotelleihin ja lähetystöihin. Noin kolmen viikon kuluttua on matkustajilla kaikki radiopuhelimen tarjoamat edut käytettävinään.

Sotaveteraanikokous ei tulekaan kaksoiskaupunkiin.

Fort William, Ont. — Täkäläiset sotaveteraanit ovat sitä mieltä, että Järvien Päässä tänä syksynä pidettäväksi aiottu sotaveteraaniyhdistyksen vuosikokous siirretään mahdollisesti joko Winnipegiin tai Torontoon. Muutoksen aiheuttanee etupäässä se seikka, että Port Arthurista ja Fort Williamista ei voitaisi saada tarpeeksi asuntoja koko Dominionin käsittävän kokouksen osanottajille.

I. W. W:tä ei suosita Australiassakaan.

Lontoo, Eng. — Reuterin kirjeenvaihtaja sähköittää Brisbanesta, että Queenlandin pääministeri Hon. E. C. Theodore on kieltänyt I. W. W.-liiton toiminnan valtion hiilen- ja kullankaivajain keskuudessa. Hän lausui, että Australian työväenpuolueen ja hallituksen tulee ryhtyä yhteistoimintaan saadakseen maan puhdistetuksi "mainitusta turmiollisesta järjestöstä."

Yli 2,000 chicagolaista liittynyt Klu Klux Klaniin.

Chicago, Ill. — Enemmän kuin 2,000 chicagolaista otettiin t. k. 16 p:n iltana Klu Klux Klan-järjestön jäseniksi lähellä Lake Zurichia pidetyssä juhlatilaisuudessa. Noin 12,000 henkeä tuli tilaisuuteen autoilla ankarasta sateesta välittämättä. Keskellä juhlakenttää oli lava, jolla jäseniksi pyrkijät suutelivat Yhdysvaltain lippua ja vannoivat Klu Klux Klanin valan.

Jugo-Slavian uusi hallitsija.

Paris. — Prinssi Aleksanteri, Jugo-Slavian perintöprinssi, joka on useita päiviä ollut sairaana Neuillyssä on nyt siksi toipunut, että lääkärit arvelevat vaaran olevan ohi. Aleksanteri julistettiin kuninkaaksi Belgradissa elokuun 17 p:nä äskettäin kuolleen isänsä kuningas Pietarin jälkeen. Maan perustuslakien mukaan tulee uuden hallitsijan tehdä valansa kymmenen päivän kuluessa entisen kuninkaan kuolemasta. Se tapahtuneekin määräaikana joko Neuillyssä tai täkäläisessä Jugo-Slavian lähetystössä.

Työttömien luku Amerikassa lähes kuusi miljoonaa.

Washington. — Vastaten senaatissa tehtyyn välikyselyyn ilmoitti Yhdysvaltain työdepartementin sihteeri Davis, että hänen saamiensa tietojen mukaan on Yhdysvalloissa nykyään 5,735,000 ammattimiestä työttöminä.

Lloyd George kiittää japanilaisten sodanaikaista toimintaa.

Lontoo, Eng. — "Keskusteltaessa englantilais-japanilaisesta sopimuksesta", sanoi Mr. Lloyd George, "tulee ottaa huomioon sen aikaisempi toiminta. Siitä on maailmansota selvänä todistuksena. Kaikkien täytyy tunnustaa Japanin olleen lojaalisen ja uskollisen liittolaisen. Se teki Suur-Britannialle arvokkaan palveluksen avustaessaan merentakaisten joukkojen kuljetusta suojelemalla niitä saksalaisten kaappaaja-alusten hyökkäyksiltä."

Brittiläisiä sotilaita Marokkoon.

Lontoo, Eng. — Kun sanomalehdissä oli julaistu tieto, jonka mukaan täkäläinen Espanian konsulaatti värväsi entisiä brittiläisiä sotilaita taistelemaan kapinallisia alkuasukkaita vastaan Marokossa, aiheutti se yleisen rynnistyksen konsulivirastoon. Uscita satoja miehiä on jo lähtenyt Southamptoniin, josta heidät espanialaisella aluksella kuljetetaan Espaniaan. Monet rekryytit, joilla ei ollut tarpeeksi rahaa maksaakseen junakyydin Southamptoniin, kertoivat lähtevänsä sinne jalkaisin. Myöhemmin lakkautettiin värväys hallituksen määräyksestä.

Vietti kaksi vuotta kaukaisen pohjolan erämaissa.

Prince Albert, Sask. — Valkoinen turkismetsästäjä Jesse Brooks saapui tänne perjantaina, t. k. 19 p:nä oltuaan lähes kaksi vuotta etäisen pohjolan karuilla perukoilla. Haluten harjoittaa metsästystään Chippewaya-intiaanien häiritsemättä, rakensi hän "kämppänsä" Lake Wollastonen pohjoisimpaan kulmaan, joka sijaitsee 59:nnellä leveysasteella, noin 200 mailia itään Fon du Lacista, missä hän viimeisen kerran oli ihmisten parissa syyskuulla 1919.

Metsästäjän seurana oli vain villieläimiä ja erämaiden syvä rauha. Siitä huolimatta ei yksinäisyys häntä ollenkaan vaivannut. Joutohetkinään oli hänellä tarpeeksi askartelua nahkojen valmistelussa ja mokkasiinien ja vaatteiden tekemisessä. Metsänriistaa oli seudulla ylenmäärin, samaten mineraaleja, vaikkakaan hän ei niihin erikoista huomiota kiinnittänyt. Vieläkin hän tuntee povessaan "erämaan kutsun" ja aikoo lähteä uudelle retkelle ja tunkeutua yhä kauemmaksi tuntemattomiin seutuihin.

Paavo Nurmen voittokulku Parisissa.

Winnipegiläisen lehden "Free Press Prairie Farmer" kirjeenvaihtaja kertoo Lontoosta lähettämässään urheilukirjeessä suomalaisen juoksijan Paavo Nurmen esiintymisestä Parisissa. Kirjeessä sanotaan m. m.: Uusi suomalainen ilmestys Nurmi saavutti Parisissa sunnuntaina erinomaisen ennätyksen juoksemalla kolme mailia 14 min. 31 sek. ajassa. Hän voitti 150 jaardilla englantilaisen Hattonin. Nurmi on epäilemättä ihmeellinen mies ja ennen pitkää tullee hän myöskin Englannin kilpailuihin. Mailin juoksu, jossa hän, Hill ja Stallard olisivat osanottajina, muodostuisi mielenkiintoiseksi nähtävyydeksi.

Walesin prinssiä kehoitettu pysymään poissa Lahoresta.

Lontoo, Eng.— Reuterin uutistoimiston Lahoresta, Punjabin pääkaupungista, Intiasta, saaman kaapelisanoman mukaan on Lahoren kaupunginvaltuusto hyväksynyt päätöslauselman, jossa Walesin prinssiä kehoitetaan pysyttelemään poissa Lahoresta tulevalla Intian-matkallaan. Päätöslauselmassa sanotaan, että Lahoren kaupunginvaltuustolla ei ole mitään henkilökohtaista kaunaa prinssiä kohtaan, mutta siitä huolimatta saattaisi prinssin käynti aikaansaada poliittista hämmennystä. Asia on yhteydessä Punjabin ja Khalifatin itsenäispyrkimysten kanssa.

TYÖMINISTERI PUHUNUT TOIVEHIKKAASTI CANADAN TULEVAISUUDESTA.

Senattori G. D. Robertson selittää liikenteen vilkastumisen vähitellen alkavan. Winnipegin työ- ja ammattikongressin istunnossa esitetty vaatimus 44 tunnin työviikon käytäntöönottamisesta.

Winnipeg, Man., — Noin viisisataa osanottajaa, jotka edustivat järjestynyttä työväestöä kaikkialla Canadassa, oli saapunut työ- ja ammattikongressin täällä avattiin maanantaina. Puheenjohtajaksi valittin yhdisheen johtajaksi valittiin yhdistyksen presidentti Tom Moore.

Puhujina esintyivät m. m. Winnipegin majuri Parnell, pääministeri Norris, Manitoban ylilakimies Johnson ja Canadan työministeri, sen. G. D. Robertson. Viimemainittu selosti työttömyystilannetta kahden viimeisen vuoden aikana ja liittohallituksen toimenpiteitä tilanteen lieventämiseksi. Hän ei uskonut ensi talven muodostuvan entistä vaikeammaksi. Yleisön ostohalu on jo lisääntymässä ja tukkukauppiaiden varastot eivät ole niin suuret kuin yleensä arvellaan.

Kokouksen suoriuduttua alkuvalmisteluista otettiin käsiteltäviksi varsinaiset asiat, minkä yhteydessä hyväksyttiin seuraavat päätöslauselmat:

Vuosikokous kehoittaa hallitusta voimaansaattamaan kahdeksan tunnin työpäivän ja 44 tunnin työviikon;

Kokous kiirehtii sovelluttamaan kohtuullista palkkatasoa kaikissa töissä, joihin käytetään yleisiä varoja;

Ontarion hallitusta pyydetään nimittämään työväenpuolueen edustaja Hydro Electric Commisioniin;

Kokous on sitä mieltä, että nykyiset elinkustannukset eivät oikeuta mihinkään palkanalennuksiin Canadian National rautateillä.

Ehdotti laivamiehistön ampumista.

San Francisco, Cal. — Höyrylaiva Alaskan avuksi tulleen hl. Anyoxin eräs päällikkö syytti Alaskan miehistön osoittaneen niin suurta pelkurimaisuutta matkustajain pelastamisessa, että hän ehdotti miehistön ammuttavaksi. Liittohalllit. asettamat tarkastusmiehet eivät kuitenkaan sellaista rankaisutapaa hyväksyneet.

Vaimo ampui miestään jalkaan.

Springfield, Mass. — Mrs. Laura Linell, joka oli ampunut miestään jalkaan riidellessään hänen kanssaan tyttärestään, tuomittiin täällä yhdeksi vuodeksi vankilaan. Mrs. Linell sanoi aikoneensa ampua lattiaan pelottaakseen miestään, mutta päästikin vahingossa ylemmäksi.

Höyrylaiva "Canadian Recruit" uponnut lähellä Quebecia.

Quebec, Que. — Höyrylaiva Canadian Recruit upposi torstaina illalla törmättyään yhteen höyrylaiva Maskinongen kanssa. Onnettomuus tapahtui noin 45 mailin päässä Quebecista ja oli siihen syynä tiheä sumu. Canadian Recruit kärsi pahoja vaurioita, mutta toiveita sen nostamisesta on. Maskinonge pääsi vähemmällä. Uponneen laivan miehistö pelastettiin Maskinongelle.

Farmaseuttien kokous Port Arthuriin.

St. John, N. B. — Canadan Farmaseuttiyhdistyksen täällä perjantaina pitämälle vuosikokoukselle oli Port Arthurin ja Fort Williamin kauppakamari lähettänyt kutsun pyytäen vuoden 1922 kokouksen pitämistä kaksoiskaupungissa. Asia on jätetty toimeenpanevan komitean päätettäväksi.

Lloyd George lupaa Walesille itsehallinnon.

Lontoo, Eng. — Pääministeri Lloyd Georgen kerrotaan Walesin nationalistien pitämillä päivällisillä luvanneen tukea walesilaisten itsehallintoajatusta, jos parlamentin walesilaiset jäsenet sitä vaatisivat. Nationalistien suosima itsehallinto on suuremmassa määrässä paikallista laatua.

Kreikan pääministeri Rhallys kuollut.

Ateena, Kreikka.— Kreikan entinen pääministeri Demetrios Rhallys kuoli täällä perjantaina. Rhallys muodosti viime syksynä ministeristön pääministeri Venizelosin jouduttua tappiolle. Hänen hallituksensa toimeenpani kansanäänestyksen, jolla kuningas Konstantin kutsuttiin takaisin valtaistuimelle.

Merien herra tyytymätön Amerikan toimenpiteisiin.

Washington.— Brittiläinen hallitus on lähettänyt Yhdysvalloille nootin, jossa ilmoitetaan, että Suur-Britannia ei voi tunnustaa Yhdysvaltain lakitoimenpiteitä kansainvälisen lain määräämän kolmen mailin rajan ulkopuolella. Nootin lähettäminen johtui siitä, kun brittiläinen kuunari Marshall, jonka ilmoitettiin olleen väkijuomalastissa, takavarikoitiin kahdentoista mailin päässä Long Islandin rannikolta.

Lopulliset tiedot väenlaskusta saadaan lokakuun puolivälissä.

Ottawa. — Sensusdepartementin virkailijat ilmoittavat antavansa virallisen tiedonannon Dominionin vuoden 1921 väenlaskusta lokakuun puolivälissä. Muutamista kaupungeista ja kauppaloista on tulokset jo julkaistu, mutta niihin saattaa lopullisessa yhteenvedossa tulla useita muutoksia. Asutuilta seuduilta ovat tiedot saapuneet yleensä tyydyttävän nopeasti. Sitävastoin syrjäisemmiltä alueilta, joissa kulkiessaan väenlaskijain on täytynyt turvautua kanootteihin, koiravaljakoihin ja merikuntoisiin aluksiin, täytyy tietoja odottaa viikko-, vieläpä kuukausikaupallakin.

Ryöväsivät Imperial Pankin Queenstonissa.

Niagara Falls, N. Y. — Kolme automaattisilla pistooleilla asestettua miestä tunkeutui t. k. 19 p:nä Canadan Imperial Pankin konttoriin Queenstonin pääkadulla vieden poistuessaan 2,000 dollaria seteleissä. Erään poliisin tultua pankkiin viisitoista minuuttia myöhemmin löysi hän kassanhoitajan ja kirjanpitäjän lattialta sidottuina.

Amerikan rautatiet yksityisten hallussa.

Chautauqua, N. Y. — Yhdysvaltain rautateiden luovuttaminen yksityisten huostaan syyskuun 1 p:nä 1920, jolloin hallituksen takuuaika päättyi, säästi veronmaksajilta vähintäin $376,000,000 seuraavien kymmenen kuukauden kuluessa, selitti Railway Age'n toimittaja Samuel O. Dunn esitelmöidessään Chautauquan Instituutissa. Jos hallituksen toiminta aikaa olisi jatkettu, sanoi Mr. Dunn, eikä maksuja olisi korotettu, olisi siitä aiheutunut 1,150,-000,000 dollarin tappio, minkä veronmaksajien olisi täytynyt korvata.

Amerikan siirtomaapoliiseja syytetään väkivaltaisuuksista.

Manila, Ph. I. — Filippiinien toimiva kuvernööri Charles E. Yeater on saanut Yhdysvaltain öljynetsijältä E. S. Lyonilta sähkösanoman, jossa hän syyttää amerikalaisten poliisien surmanneen alkuasukkaita Mindanaon saarella senjohdosta, että nämä olivat valittaneet huonosta kohtelusta Wood-Forbesin lähetyskunnalle. Tiedonannosta on ilmoitettu poliisijoukkojen komentajalle ja kenraali Wood'ille.

Suuri laina amerikalaisille farmareille.

Chicago, Ill. — American Association of Joint Stock Land Banks yhdistyksen täällä pitämässä kokouksessa päätettiin heti laskea liikkeelle 35 miljoonan dollarin arvosta 5½ prosentin bondeja. Rahat lainataan farmareille maan viljelystilanteen helpoittamiseksi.

Venäjä asettunut jälleen viinakannalle.

Riika. — Kieltolaki on poistettu Neuvosto-Venäjällä ja maa on asetettu mietojen viinien kannalle. Latvian sähkösanomatoimistolle ilmoitetaan, että 14-prosenttisten väkijuomien myynti on vapaa, mutta kauppaa veroitetaan raskaasti.

Eiköhän lienee turhaa porvarillista komeilua!

Maantie Kenorasta Manitoban rajalle.

Winnipeg, Man. — Manitoban ja Ontarion maakuntahallitus on päässyt lopulliseen sopimukseen molempien maakuntien yhdistämisestä kansallisella maantiellä. Tie yhtyy Manitobaan West Hawk'in ja Falcon Laken välillä. Ontarion puoleinen tie Kenorasta Manitobaan on parhaillaan rakenteella ja luullaan sen valmistuvan tänä vuonna. Manitoban puolella tulee tietä rakennettavaksi noin kuudenkymmenen mailin pituudelta.

Maailman vehnäsato 7 miljoonaa bushelia suurempi viimevuotista.

Washington. — Kuudestatoista maasta saadut tilastotiedot, käsittäen myöskin Canadan, osoittavat tämänvuotisen vehnäsadon olevan suunnilleen 1,953,000,000 bushelia, eli noin 7 miljoonaa bushelia suuremman kuin viime vuonna. Laskelmat perustuvat elokuun 15 päivään asti saatuihin tilastoihin. Canadan sato ilmoitetaan suotuisaksi ja samaa ilmoitetaan — pitkäaikaisesta kuivuudesta huolimatta — myöskin Pohjois, Keski-ja Länsi-Europasta. Venäjän maanviljelystilanteen ilmoitettiin olevan vakavan. Intiassa on kuivuus tehnyt tuhoa, mutta Pohjois-Afrikassa on tilanne suotuisa. Eteläisellä pallonpuoliskolla, Argentinassa ja Australiassa, tulee hyvä sato.

Manitoba aikoo myydä 126 viljaelevaattoriaan.

Winnipeg, Man. — Puolivirallisesti ilmoitetaan, että Manitoban hallitus koettaa saada myydyksi omistamansa 126 viljaelevaattoria, jotka sijaitsevat hajallaan maakunnan eri osissa. Elevaattoreista on 24 käynnissä, 96 vuokratttu United Grain Growers-yhdistykselle ja kuusi yksityisille yhtiöille. Myyntihintana mainitaan 1 miljoona dollaria. Elevaattorien sanotaan tuottaneen maakunnalle kuusi ja puoli prosenttia.

Manitoban maakuntapankki ollut toiminnassa vuoden.

Winnipeg, Man. — Norrisin hallituksen alkuunpanema, maakunnan luottoyhdistysten ja farmilainayhdistysten tarpeita tyydyttämään perustettu pankki vietti t. k. 18 p:nä ensimäistä vuosipäiväänsä. Toiminta-ajallaan on pankki luovuttanut hallitukselle $2,678,347 käytettäväksi maakunnan kehittämistarkoituksiin. Pankilla on nyt 6,000 tallettajaa, jotka sinne ovat sijoittanueet yli $3,-000,000. Winnipegissä on kaksi sivukonttoria ja maaseudulla kuusi.

Partiopoikia Shackletonin jäämeriretkikuntaan.

Lontoo, Eng. — Sir Ernest H. Shackleton, joka tämän kuun lopulla lähtee laivallaan "The Quest" noin kaksi vuotta kestävälle retkelle eteläiselle jäämerelle, on ottanut palvelukseensa kaksi skotlantilaista partiopoikaa, joukkuejohtajia, ikä 17 ja 19 vuotta.

ASEVARUSTUSTEN VÄHENTÄMINEN ON EUROPALLE ELINKYSYMYS.

Kreivi Bryce teroittaa Washingtonin konferensin laajakantoisuutta.

Williamstown, Mass. — Europalla on kaksi vaihtoehtoa: joko rajoittaa asevarustuksiaan tai joutua taloudelliseen vararikkoon, selitti kreivi James Bryce puhuessaan Polittisessa Instituutissa t. k. 19 p:nä.

"Useimmat Europan maat ovat suursodan vaikutuksesta joutuneet kerjäläisen asemaan," lausui puhuja. "On ilmeistä, että ne ennen pitkää menevät perikatoon jatkamalla aseistautumistaan nykyisessä mittakaavassa. Siitä syystä niiden tulisi hyväksyä Yhdysvaltain kutsu saapua samaa asiaa käsittelevään konferensiin. Britannian kansa ja kaikki brittiläiset alusmaat ovat sen jo tehneet."

Englannin rahamiehet vuokranneet Pietarin sataman.

Lontoo, Eng. — Erään englantilaisen rahamiesyhtymän kerrotaan saaneen Venäjän neuvostohallitukselta pitkäaikaisen myönnytyksen Pietarin sataman käyttämiseen. Jo kesäkuulla pidettiin asianomaisten kesken neuvotteluja osakeyhtiön muodostamisesta mainittua tarkoitusta varten. On ollut myöskin puhetta, että sama yhtiö ryhtyisi kontrolleeraamaan Pietarin ja muiden kaupunkien tehtaita.

Serbian kuningas kuollut.

Belgrad. — Serbian kuningas Pietari kuoli täällä kuluvan kuun 16 p:nä. Hän oli ollut sairaana pitemmän aikaa ja oli viimeiset päivänsä tunnotonna. Kuningas Pietari oli syntynyt Belgradissa vuonna 1844 hänen isänsä Aleksanterin ollessa Serbian prinssinä. Vuonna 1903, jolloin kuningas Aleksanteri ja kuningatar Draga salamurhattiin, pääsi Pietari Serbian valtaistuimelle. Vuonna 1914 hän luovutti kuninkuutensa pojalleen Aleksanterille.

100,000 ruttotapausta etelävaltioissa.

Washington. — Maassa arvioidaan kuluvan vuoden aikana ilmenneen 100,000 pellagra-ruton tapausta, melkein kaikki etelävaltioissa. Tautiin kuolleita on ollut 5,000.

Amerikan edustajat aseidenriisuntakonferensissa.

Washington. — Presidentti Wilson on määrännyt senaattori Lodgen Massachusettsista aseidenriisuntakonferensin amerikalaisen edustajiston yhdeksi jäseneksi. Amerikan edustajain johtajina tulevat siten toimimaan valtiosihteeri Hughes ja senaattori Lodge. Epävirallisesti on mainittu myöskin jonkun johtavan demokraatin valitsemisesta.

Tulva hävitti kaksi kylää.

Lars Cruges, New Mexico.—Ukkosmyrskyä seurannut tulva hävitti torst. Hatchin ja Santa Teresan kylät. Viisisataa asukasta pelastui kukkuloille yöpukeissaan. Vesi kohosi seudulla viisi jalkaa korkealle.

Canadan vaalit riippuvat Ontarion vaalien tuloksista.

Winnipeg, Man.— Ontarion vaaleista, jotka piakkoin tullaan pitämään, riippuu, pidetäänkö liittohallituksen vaalit tänä syksynä, ilmoittaa tri M. R. Blake, joka täällä t. k. 17 p:nä esitelmöi ystävilleen.

Ottawa. — Tiedusteltaessa pääministeri Meigheniltä Dominionin pikaisten vaalien mahdollisuutta, vastasi hän: "Luonnollisesti tullaan vaalit pitämään. Perustuslakikin sitä vaatii." Vaalien aikaa ei Mr. Meighen voinut sanoa, siitä kun ei ministeristössä ole keskusteltu.

60 Markkaa
maksamme nyt
Dollarista
SUOMEEN
Jos lähetätte rahanne meidän välityksellä
Hedman, Hornborg & Co.
5 State St., New York, N. Y.

PILETTEJÄ
Amerikasta — Suomeen
Suomesta sekä — Amerikaan
myymme kaikille ENGLANNIN ja SKANDINAVIAN linjoille
Finland Steamship Co. Agency
Ainoa Suomalainen Pilettiliike New Yorkissa
5 State St., New York, N. Y.

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI

tarjoaa käyttäjilleen aivan erikoisen edun monilukuisten konttoriensa kautta. **KANSALLIS-OSAKE-PANKILLA** on oma konttori kaikissa tärkeimmissä liikekeskuksissa Suomessa. Niitä on nyt jo **120 eri paikassa** eli enemmän kuin **kaksi kertaa niin paljon kuin millään muulla Suomen pankilla.** Uusia perustetaan tarpeen mukaan.

Helsingissä on **KANSALLIS-OSAKEPANKIN pääkonttori** ynnä sen lisäksi haarakonttorit Kalliossa ja Töölössä. Muut konttorit ovat

Uudenmaan läänissä: Hanko, Hyvinkä, Kerava, Kuusankoski, Lohja, Loviisi, Mäntsälä, Orimattila, Porvoo, Pyhäjärvi U. l., Vihti;

Turun ja Porin läänissä: Turku, Hämeenkyrö, Kokemäki, Laitila, Lavia, Loimaa, Luvia, Marttila, Merikarvia, Nakkila, Pori, Rauma, Salo, Uusikaupunki, Vammala;

Hämeen läänissä: Hämeenlinna, Forssa, Iittala, Jämsä, Kangasala, Korpilahti, Koski H. l., Kuhmoinen, Lahti, Lammi, Luopioinen, Orivesi, Nokia, Riihimäki, Ruovesi-Visuvesi, Somero, Tampere, Turenki, Urjala, Valkeakoski, Vilppula.

Viipurin läänissä: Viipuri, Elisenvaara, Hamina, Imatra, Jaakkima, Karhula, Kiviniemi, Koivisto, Kotka, Käkisalmi, Lappeenranta, Salmi, Sortavala, Taavetti, Terijoki, Virojoki-Virolahti;

Mikkelin läänissä: Mikkeli, Heinola, Heinävesi, Kangasniemi, Mäntyharju, Puumala, Savonlinna.

Kuopion läänissä: Kuopio, Iisalmi, Ilomantsi, Joensuu, Karttula, Leppävirta, Lieska, Nilsiä, Nurmes, Rautalampi, Suonenjoki, Varkaus, Värtsilä;

Vaasan läänissä: Vaasa, Alavus, Härmä, Ilmajoki, Jalasjärvi, Jyväskylä, Kannus, Karstula, Kaskinen, Kauhajoki, Kauhava, Kokkola, Kristiina, Kuortane, Kurikka, Laihia, Lapua, Saarijärvi, Seinäjoki, Ylistaro, Ylivieska, Ähtäri.

Oulun läänissä: Oulu, Haapavesi, Ii, Kajaani, Kalajoki, Kemi, Kemijärvi, Liminka, Oulainen, Raahe, Rovaniemi, Tornio, Ylitornio.

Rahoja Suomeen lähettäessänne määrätkää aina ne toimitettaviksi **KANSALLIS-OSAKEPANKIN** välityksellä; monilukuisten konttoriensa takia on se Teille asianne toimittamiseen

kaikkein Soveliain pankki Suomessa.

SUOMEN UUTISIA

Suomen postiyhteys ulkomaiden kanssa.

Nyttemmin on saatu aikaan suoranainen postiyhteys Suomen ja Amerikan välillä. Postipaketteja ei niin ollen enää tarvitse toimittaa Amerikaan Englannin kautta.

Englannin aloitteesta on myös ryhdytty neuvotteluihin konventsionin aikaansaamiseksi Suomen sekä Englannin ja sen alusmaiden välillä poistiosoitusten vaihtamista varten. Kuten tunnettua ei Englanti ole liittynyt kansainväliseen postiosoitusten vaihtamista koskevaan konventsioniin. Jos nämä neuvottelut johtavat tuloksiin, tulee siis vastaisuudessa postiosoitusten vaihtaminen Suomen sekä Englannin ja sen alusmaiden välillä mahdolliseksi.

Niiden maiden kanssa, jotka kuuluvat mainittuun konventsioniin, voi Suomi jo nyt vaihtaa postiosoituksia, vaikka postiosoitusten vaihto nykyään onkin keskeytetty kurssien suuren vaihtelevaisuuden takia.

Petsamon rajankäynti.

Suomalais - venäläisen rajakomissionin työt Petsamossa ovat yhä kesken sen takia, että venäläiset komissionin jäsenet vitkastelevat. Mikäli S. S. on saanut kuulla, on Suomen hallitus nyttemmin antanut komissionin suomalaisille jäsenille määräyksen jatkaa rajan käyntiä, ja kun se on satu loppuunsuoritetuksi, esitetään se venäläisille komissionin jäsenille. Jos heillä on rajankäyntiä vastaan muistutettavaa, otetaan se Suomen puolella huomioon.

Täten arvellaan komissionin työt parhaiten saatavan valmiiksi ja raja käydyksi, varsinkin kun komissionin venäläis. teknillisten y. m. välineiden puutteessa eivät kuitenkaan paljon voisi ottaa osaa rajankäyntiin.

Etelä-Slavia

lienee nykyään ainoa valtakunta maailmassa, joka ei ole tunnustanut Suomen itsenäisyyttä. Eräs suomalainen, joka halusi matkustaa Ranskasta Serbiaan, ei saanut passiinsa viseerausta Etelä-Slavian Parisin lähetystöstä, juuri sillä perusteella, ettei tunnustusta ollut annettu eikä aiotakaan antaa. Tähän maahan joutuneita kansalaisiamme on passiasioissa ja muissa kehoitettu kääntymään siellä oleskelevan venäläisen komissionin puoleen, jonka äänenkannattajana on suomalaisille vanhastaan tuttu, nyt Belgradissa ilmestyvä "Novoje Wremja." Kansalaisemme ovat kuitenkin mieluummin kääntyneet Belgradissa olevan Saksan lähetystön puoleen, joka auliisti onkin heitä auttanut.

Sukeltaja Mikkosen kuolema.

Helsingissä tapahtuneen sukeltaja Mikkosen kuoleman johdosta on pidetty poliisitutkinto, jossa on tullut ilmi eräitä oudostuttavia asianhaaroja. Laivan kapteeni on m. m. kertonut, että hän oli kehoittanut merkinantomiestä kaksikin eri kertaa nostamaan Mikkosen ylös tuulen kiihtymise ntakia. Sukeltaja oli kuitenkin vastannut kieltävästi, koska työ edistyi hyvin. Tällä välin oli tuuli kihtynyt myrskyksi ja laiva irtaantui ankkurista ja laskettiin toinen ankkuri, minkä jälkeen sukeltaja nostettiin viimeinkin ylös. Huomattiin, että hänen pukuunsa kiinnitetyt köydet ja ilmaletku olivat sotkeutuneet ankkuriketjuun. Sukeltaja oli ollut aivan liikkumaton. Kapteenin mielestä oli hän kuollut, minkävuoksi kapteeni oli kieltänyt riisumasta sukeltaja pukua. Tämä riisuttiin vasta 21 tunnin kuluttua vedestä nostamisen jälkeen, kun laiva oli saapunut kaupunkiin. Oikeudessa käynee selville, mikä oli syynä siihen, ettei vainajalta riisuttu heti sukelluspuk. ja koetettu tekohengityksellä saada hänet virkoamaan, niin kuin tällaisissa tapauksissa on tavallista.

"Kirjesalaisuus on Suomessa koskematon."

Sanomalehdissä on jo aikaisemmin kerrottu tapauksia jolloin Amerikasta Suomeen saapuvia kirjeitä on matkalla avattu. Sosialisti kertoo, että pari päivää sitten saapui eräälle turkulaiselle henkilölle kuluvan heinäkuun 2:na päivänä New-Yorkissa päivätty kirje, joka matkalla oli avattu ja sitten tökerösti liimattu kirjeenkuori uudelleen kiinni. Kirjeestä kävi ilmi, että mukana piti seurata myös yksi doll. raha, mutta kirjeen perille saapuessa ei mitään rahaa kirjeessä ollut, joten tämä kaiken todennäköisyyden mukaan on matkalla joutunut toisiin taskuihin.

Missä näitä kirjeitä avataan, ei ole tiedossa, mutta kaikesta huolimatta tekevät tällaiset tapaukset sangen ikävän vaikutuksen, semminkin kun asianomaiset henkilöt, joilta tällä tavoin riistetään pienet avustukset ovat poikkeuksetta köyhiä ihmisiä.

Tilanne viljamarkkinoilla.

Viljamarkkinoista tällä hetkellä on "Maaseudun Tulevaisuus"-lehti saanut seuraavia tietoja:

Satotuloksia odotellessa on maailman viljamarkkinoilla nykyisin yleinen seisaustila ja hinnat epävakaisia. Yleensä ovat hinnat kuitenkin osottaneet jonkunverran laskua niin merentakaisilla markkinoilla kuin Europassakin. Ainoastaan kauran hinta on viime aikoina osoittanut pientä nousua.

Suomessa on jonkunverran jo myyty uutisruista hintaan 4:40—4:60 kilolta. Vaikkakin voi odottaa että rahan arvo syksyllä vielä laskee ja niin ulkolaisen kuin kotimaisenkin viljan hinta nousisi, voisi kuitenkin varovaisuuden vuoksi ja etenkin kun hinnat nytkin ovat tyydyttävät, myydä syksyllä 30—50 pros. viljasadosta. Tästä olisi seurauksena, että tuontiliikkeetkin toisivat syksyllä vähemmän viljaa maahan ja niin ehkä tultaisiin toimeen vähemmällä ulkolaisella viljalla.

Sortovallanaikaisten luotsien ja majakkamiesten asia.

Aikanaan on kerrottu että luotsilaitoksen venäläistyttämisen jälkeen 1912 luotsilaitoksen palvelukseen jääneet luotsit ja majakkamiehet ovat anoneet valtioneuvostolta oikeutta päästä entisiin luotsitoimiinsa nykyisessä luotsilaitoksessa ja saada korvausta siltä ajalta, minkä he ovat olleet virantoimituksesta pdätettyinä. Asiaa käsiteltiin silloin valtioneuvostossa, mutta siirrettiin kysymys kokonaisuudessaan ennen lopullista ratkaisua lausunnon saamista varten oikeuskanslerin käsiteltäväksi.

Oikeuskansleri on nyttemmin käsitellyt asian ja lähettänyt syntyneet asiakirjat kauppa- ja teollisuusministeriöön, josta kysymys tullaan esittelemään valtioneuvostolle. Saamamme tiedon mukaan tullaan puheenalaiset luotsit ja majakkamiehet asettamaan lakkautuspalkalle luotsilaitoksen venäläistyttämisestä 1912 lukien. Kauppa- ja teollisuusministeriössä valmistellaan asia parailaan ja vienee se aikaa noin parisen viikkoa kun joudutaan jokaiseen henkilöön nähden erikseen laskemaan hänen saatavansa suuruus sitten, kun siitä ensin on laskettu pois asianomaisen nostama palkka hänen ollessaan venäläisen luotsilaitoksen palveluksessa.

Nikkelirahoja liikkeeseen.

Suomen Pankki laski v. k. 27 p:nä liikkeelle uusia 1-markan, 50-pennin ja 25-pennin nikkelirahoja. Näiden nikkelirahojen ohella pidetään edelleen liikkeessä samanarvoiset setelirahat, joten yleisöllä ei ole mitään syytä ruveta vaihtamaan setelirahoja nikkelirahoiksi jo senkin vuoksi, että nikkelirahojen metalliarvo on perin vähäinen eikä suinkaan vastaa niiden raha-arvoa.

Ensimmäiset suomalaiset rahtilaivat käyneet Pietarissa.

Suomalaiset hl:t "Vellamo" ja "Ledsund", jotka joku aika sitten ottivat Ruotsista Pietariin vie däkseen Englannista tulleen elintarvelastin (jauhoja, herneitä ja lardia) ovat sodan jälkeen ensimäisinä suomalaisina höyrylaivoina nyt tuon matkansa suorittaneet ja palanneet Ruotsiin uusia lasteja ottamaan.

Menomatkalla oli laivoja Narvan portin luotsipaikalla ohjaamassa risainen venäläinen luotsi, joka häpeili pukuaan ja valitti, ettei ollut tilaisuudessa paremmin pukeutumaan.

Kronstadtin kanavan suulla oli sotalaiva 'Petropavlovskin' miehet olleet alusten ohi kulkiessa komennettuina kannelle ja soittokunta oli esittänyt pari marssia.

Sekä Kronstadtissa että Pietarissa oli laiva ja sen paperit tarkoin tutkittu, jonka jälkeen Pietarissa lastien purkamiseen oli heti ryhdytty.

Merkillisintä oli ollut se, ettei luotsauksesta eikä lastinpurkauksesta oltu mitään maksettu, paremmin kuin mistään muustakaan.

Lastaustyössä olevat miehet, jotka kai kuuluivat n.s. työkomppaniaan, joivat janoonsa Nevan vettä—muutapa eivät juuri näyttäneet nauttivan.

Kaupungilla liikkuessa oli raitiotiet olleet vapaasti käytettävänä klo 4:ään asti. Mutta hyvin likaiselta oli kaupungilla kaikkialla näyttänyt.

Useita suomalaisia oli juutalaisten joukossa nähty liikkeellä m. m. entisiä maarialaisia punakaartilaisia.—U. A.

Pyhän Birgitan kuolinpäivän vietto Naantalissa.

Birgitta-vesper, pyhän Birgitan kuolinpäivän muistoksi sekä kirjailija-veljen Jons Budden muistopatsaan pystyttämisen johdosta oli Naantalissa v. k. 23 p:nä kirkollismusikaalisine juhlahetkineen. Ohjelma, joka suoritettiin Naantalin luostarikirkossa, oli vanhojen birgittiläisten traditsionien mukainen, ja sen latinankielisen osan sanat ja säveleet olivat osia siitä jumalanpalveluskaavasta, jota noudatettiin muinaisessa Wadstenan luostarissa. Ohjelmassa oli myöskin birgittiläisluostarista lyhyt esitys, jonka piti fil. tri J. Rinne. Vielä luettiin osia Pyhän Birgitan ilmestyksistä ja sisärkunnan säännöistä, joten vesper-ilta muodostui hyvin sisältö ja tunnelmarikkaaksi hämäräs sä kirkossa, jota ainoastaan alttarilla palavat kynttilät valaisivat. Kovan sateen takia pidettiin Jons Budden muistokiven paljastamisjuhlallisuus myöskin kirkossa.

Kun ruotsalainen on kohtelias!

Satakunnan Kansassa Porissa julkaistiin joku aika sitten kirjoitus, jossa ehdotettiin ruotsalaisia sanomalehtimiehiä kutsuttavaksi Suomeen tutustumaan oloihin. Kirjoituksesta mainittiin myös Svenska Dagbladetissa. Nyt on eräs tukholmalainen tarttunut kynään ja Sat. Kansan toimitukselle ilmoittanut, mitä Ruotsissa, ainakin eräissä piireissä asiasta ajatellaan. Kirjoittaja on kaikesta päättäen sivistynyt henkilö, mutta on kätkeytynyt salanimeh varjoon. Kirje kuuluu suomennettuna kokonaisuudessaan seuraavasti:

"Satakunnan Kansan toimitus,
Pori.

Teidän lehtenne lienee ehdottanut ,että Ruotsin sanomalehdistön edustajia pitäisi kutsua Suomeen tutustumaan kansaan ja sen elämään myöskin suomalaisissa piireissä, "mikä edistäisi hyvien suhteiden palautumista Ruotsin ja Suomen välillä."

Vai niin! Luuletteko te iankaikkisesti voivanne, milloin hyväksi näette, lörpötellä "hyvistä suhteista Ruotsin ja Suomen välillä" ja sitten jokapäiväisessä elämässä vain lakkaamatta pilkata ja häväistä Ruotsia ja kaikkea ruotsalaista sekä esittää niistä valheellisia tietoja. Ei, nyt ovat ruotsalaiset vihdoinkin saaneet silmänsä auki ja huomanneet, mitä valehtelevaa roskaväkeä Suomen sekä suomalaiset että n. s. "ruotsalaiset" piirit ovat ja me pyydämme toistaiseksi päästä kaikesta kanssakäymisestä. Liittykää serkkuihinne samojeedeihin, jollette tule toimeen yksinänne!

"Sven Svensson Svensk."

Taasen kolme lentäjää tuhoutunut.

Keskiviikkona heinäkuun 27 pnä lähti Santahaminan lentoasemalta Helsingistä Ariadne-laivaa vastaan kaksi armeijan lentokonetta. Noin klo 1.30 nähtiin Ariadnen kannelta, miten toinen, luutnantti Nielssenin lentokone äkkiä kääntyi tuulta vasten, teki pari nopeaa kierrettä ja syöksyi sitten tavattomalla vauhdilla mereen. Ariadnelta laskettiin heit moottorivene vesille, mutta lentokoneesta ei näkynyt jälkeäkään. Kolmannen paikalle saapuneen lentokoneen etsinnät olivat myöskin tuloksettomia.

Kone, jota onnettomuus kohtasi, oli ranskalaista tekoa, George Lewy-mallia ja oli se varustettu 300-hevosvoimaisella moottorilla. Alassyöksymisen syytä ei ole saatu selville. Surmansa saaneet lentäjät luutnantti Harry Nielssen, luutnantti Väinö A. Leinonen ja kersantti Virtanen olivat kaikki nuoria miehiä ja tunnetut eteviksi alallaan.

Huomattava yritys liikenteen ja matkailun edistämiseksi.

Pari vuotta sitten lisäsi Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta lukuisiin toimintamuotoihinsa ensiluokkaisten moottoripyörien ja automobiilien edustuksen ja myynnin.

Edustettujen merkkien saavuttaessa suuren suosion ja menekin kävi liikkeelle välttämättömäksi ryhtyä myös toimenpiteisiin näillä uudenaikaisilla kulkuneuvoilla tapahtuvan liikenteen ja matkailun edistämiseksi ja helpoittamiseksi. Aikaisemmin ei näet ollut ollenkaan harvinaista, että kiireellinen ja tärkeä matka tai hauskasti alkanut huviajelu keskeytyi ikävällä tavalla mukana olevien poltto- ja voiteluaineiden loppuessa ja uusien hankkimisen ollessa, etenkin syrjäisimmissä maan kolkissa, joko hyv. vaikeaa tai kerrassaan mahdotonta.

Nyt ei tällaisesta epämiellyttävästä matkan keskeytymisestä ole enää mitään pelkoa, sillä S. O. K. on järjestänyt jäsenosuuskauppojensa yhteyteen ympäri maata parisen sataa bentsiiniasemaa, joista on aina saatavissa parasta kaupassa olevaa bentsiiniä ja parhaita moottoriöljylajeja.

Asemia on tietysti taajemmassa tiheimmin asutuilla seuduilla ja valtateiden varsilla, mutta on niitä myöskin tarpeeksi harvemmin asutuissa seuduissa.

Bentsiiniasemista on S. O. K. julkaissut erikoisen kartan ja luettelon. Karttoja luetteloincen on saatavissa kirjakaupoista, Matkailijayhdistykseltä, S. O. K. sivukonttoreilta ja bentsiiniasemilta.

Suomen ja Ranskan välinen kauppasopimus allekirjoitettu.

Tasavallan presidentti hyväksyi v. k. 16 p:nä asetuksen Suomen ja Ranskan välisestä kauppasopimuksesta, joka oli allekirjoitettu Parisissa kolme päivää aikaisemmin. Sopimus on Suomelle monessa suht. edullinen. Eräisiin Suomen päävientitavaroihin sovellutetaan sopimuksen mukaan Ranskassa tullitariffin minimimäärää. Vastapalvelukseksi on Suomi sitoutunut noudattamaan alinta tullitaksaa Ranskasta ja sen siirtomaista tuoduille luonnon- ja teollisuustuotteille. Samalla on Suomi sitoutunut ostamaan Ranskasta kaikki laillista kulutusta varten tarvittavat viinit ja muut alkoholipitoiset juomat, joita Ranskassa valmistetaan.

Kaksi hyvää syytä.

— Tahdotteko, että korottaisin teille palkkaa, mitä? kysyi työnantaja ankarana. Selittäkää minulle siihen ainakin kaksi pätevää syytä.

Rahanlähettäjille!
MAKSAMME DOLLARISTA
Smk. 60:00
Lähetyskustannukset, lähetettävän summan suuruuteen katsomatta, 25 senttiä postiteitse, $3.50 sähköteitse.
Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta r. l.
ainoa asiamiehemme, vastaa kauttamme lähetetyistä rahoista.
HELANDER & NEKTON
PRIVATE BANKERS,
Woolworth Bldg, Room 1104. 233 Broadway, New York City.

RAHAA SUOMEEN
Kurssi nyt **60.00** Smk. Dollarista
NIELSEN & LUNDBECK,
Vanhin ja Suurin Suomalainen Pankkiliike Amerikassa.
24 State St., New York
HAARAKONTTORIT: 176 North Deaborn St., Chicago, Ill.
115 Cherry St. Seattle, Wash.

Royal
Victoria Ave.
ja
PRINCESS
May Street
Teaatteri
Fort William,
KANSAN HUVITTELUHUONE
Kohtuulliset hinnat.
Me joka aika mielihyvällä tervehdimme tervetulleiksi kaksoiskaupungin suomalaiset.

E. C. BROWN
HUUTOKAUPPIAS.
Tavaroita ostetaan käteisellä ja myydään komissionilla.
Hyvä varasto kaikellaisia käytettyjä tavaroita.
Puhelin S. 2841.
416 May St., Fort William.

CHAS. G. JENKENS
HAUTAUSTOIMISTO ja PALSAMEERAAJA
711 Victoria Ave. Puh. S. 62
Fort William.
Liikkeemme tunnuslause "PALVELUS."

Kaikellaisia
KAHVILEIPIÄ JA PIIRAKOITA
on meillä joka päivä aina saatavana. Kaikki puhtaasti valmistettuja.
Käyttäkää
Richardson'in Leipää.
Postitilaukset linjoille täytetään pian ja huolellisesti.
Richardson'in Leipuriliike
224 Bay st., Puh. N. 257.

Suomalainen
Sekatavarakauppa
Thomas Franssi.
Copper Cliff, Ont.
Puhelin 32 L. Box L.
Licence No. 8-10870.

F. J. WILSON
Rohdos- ja Paperikauppa.
Copper Cliff & Creighton Mine, Ontario.
Me valmistamme lääkkeitä myös lääkärien reseptien mukaan.

— **Suomeen matkustaessanne** tai tuottaessanne sieltä omaisia on aina edullisin kääntyä allekirjoittaneen puoleen. Suurten laiva-linjojen suomalaisena edustajana olen aina tilaisuudessa antamaan tarkat tiedot laivojen kuluista ja pilettien hinnoista joko suullisesti eli kirjeellisesti.

Erick J. Korte,
Port Arthur, Ont.
Konttori: 188 Lorne St.

Toht. H. Holm
ottaa jälleen vastaan sairaita ja tekee leikkauksia
ISHPEMINGIN SUOMALAISESSA SAIRAALASSA.

NAYTA

naapurillesi Canadan Uutiset ja kehoita häntä se tilaamaan.

John Mounstephen
Sekatavaraliike
käsittelee Rautatavaraa, Ruokatavaraa, Jauhoja ja eläinten Viljaa, y. m.
Perustettu 1905.
KAKABEKA FALLS, ONTARIO

— **Suomesta saapunutta, kotimaista romaanikirjallisuutta on saatavana t. l. konttorista pitkien iltapuhteittenne ratoksi.**

Thunder Bay Lumber Co.

516 Simpson St. FORT WILLIAM Puhelin 511 S.

192 Court St. So. PORT ARTHUR Puhelin 1230 ja 483 N.

Varastossa aina täydellinen valikoima

LAUTOJA, RAKENNUSTARPEITA, IKKUNOITA, OVIA KATTOPAREITA ja ASFALTTI PAHVIA, POLTTOPUITA.

Kolia myöskin Port Arthurin offiisissa.

Kyselkää suunnitelmia ja rakennusarvioita vapaasti suomalaisilta isänniltä molemmilla jaardeilla.

Inarin rannoilla.

"Etäällä Pohjan mailla
hylätty järvi on,
nimeä saaret vailla
ja ranta alaston."

Eipä niinkään hylätty enää. Sillä toisinaan jopa jo oikein moottorivenekin sen suuria selkiä puskuttaen piirtelee, puhumattakaan isoista kirkkoveneistä, joilla lappalaiset ylijärveltä, Tshuolisvuonolta, Patsojoelta ja Ivalon puolesta levitetyin purjein Herransa temppelin rantamalle laskevat sekä pienemmistä soutuveneistä, joilla matkustajat halki selkien soudattavat Ivalolta Patsjoelle, Inarin kirkolle, Tshuolisjaurille taikka taas päinvastoin.

Eikä rantakaan ole alaston, ei ainakaan eteläranta. Päinvastoin. Tuuheat petäjämetsät peittävät rantamaita, joihin komeat koivikot vihannoivat kosteissa notkoissa ja lahtien ja rantajärvien reunamilla. Sataiset kalliosaaretkin suurimmasta pienimpään ovat hauskannäköisten kääkkyrämäntyjen kaunistamia.

Mutta Inarin rannat ja rantaseudut ovat melkein yksinomaan vain lappalaisläjien asumia, saamekansan elinsijoja, ainoastaan Ivalon suulla sekä kirkon seutuvilla elelee suomalaisia, lantalaisia, "ladelasi", niinkuin lappalaiset sanovat. Harvoin näille maille Etelän matkamiehet kulkeutuvat. Ja niinpä siis iso Inari sittenkin on sentään hiukan syrjässä isoisten ahertelupaikoilta.

Pikkuisissa talopahaisissa asustavat Inarin rannan lappalaiset, neli-viisiseinäisissä pirttilöissä. Niemien kainaloissa, lahtien pohjukoissa ovat talot suojassa suurien selkien tuimilta tuulilta. Asuinrakennus, pieni navetta, latopahainen sekä kolme, neljä, viisikin pikkuista nelijalka-aittaa, yksi siellä, toinen täällä. Siinä talon huoneisto. Rannassa vielä useasti jonkunlainen kalakatos, lisäksi useita veneitä sekä nuotta ja monilukuiset verkot uluilla kuivamassa.

Kodassa ei Inarin lappalainen enää varsinaisesti asu. Tapaa kuitenkin vielä siellä täällä Inarin saarilla taikka metsäjärvien rannoilla vanhoja turvepeitteisia kotia, joissa on ennen eläjinä oltu, mutta nyt asustellaan niissä vain kalaretkillä oltaessa. Semmoisen vanhan, hauskannäköisen turvekodan tapaamme esim. Munhaisaaren eli Maanemtsholmen rannalla, kun Ivalon suulta soudamme Nangu-niemen ympäri Nanguvuonoon. Siinä on matalalle, neliseinälle hirsikehykselle ladottu laudoista pyramiidimainen katto, petäjänkuorilla ja turpeilla peitetty. Keskellä kotaa on kivillä ympäröity tulisija paljalla maapermannolla, ja savu pääsee ulos katossa olevan reijän kautta.

Somannäköisiä lappalaisrakennuksia ovat kalan kuivauskatokset eli "arttukatokset", kuten Lapin ukko sanoo. Kahden taikka neljän patsaskannon päähän on rakennettu petäjänkuorinen katto. Katon alle suojaan on ripustettu joukko vartaita, ja vartailla kuivattelee kalanpyytäjä saalistaan kapakaloiksi talvea varten. Saavat siinä kapakokelaat suojaa sateelta sekä liialta päivänpaahteelta ja tuuli voi puhaltaa, kusta hän tahtoo sekä pitää kuivavat kalat syöpäläisistä vapaina. Tämmöisiä sateensuojia, päivänvarjoja nähdään vielä useasti sekä talojen rannassa että etempänä järven saarilla ja kalakotien vierillä. Ne seisoa kyhjöttävät niin keveän näköisinä yksinäisillä saarinyppylöillään.

Toisinaan nähdään saaren rannalla kalanpyyntipaikan luona myöskin pikku aittanen, nelin jaloin kyhjöttävän, neljän kannon nenässä. Taikka on se vain nurkistaan pölkkypökkelöiden varaan laskettu, jopa joskus joltakulta kolkaltaan kasvavan petäjän kylkeen iskostettu. Aitta kömmänässään säilyttää lappalainen talvenvaraiset kapakalansa. Kotoisia pikku aittojaan käyttää hän ruoka-aineiden, vaatteiden sekä kaikenlaisten tavarain säiliöinä.

Vähäiset ovat lappalaistalon peltoviljelykset: pienen pieni pottumaa asuntopaikan, "kintän", päivärinteellä sekä joskus pikku pikkuruinen nauriispellon tilkare, kolmi-, nelimetrinen aitaus, vaikkapa keskellä kenttää. Siksi vain, että saadaan perunaa, naurista kotoiseksi tarpeeksi, vaikkapa vain maistimiksi poronlihan ja kalakeiton lisäksi. Monesti kyllä ennättää Jäämeren ja Lapin jänkien paha pakkanen saaliinjakoon ja ottaa osansa niin armottomasti, ettei jää paljon kotipidoiksikaan. Mutta joka jumalankesä sentään siinä juhannuksen alla potunsiementä peltoon mullataan —pahaisin kuokin ja lapioin vain toimitetaan maan muokkaus — ja eletään sitten uskossa ja toivossa, että ilmojen säätäjä hyvällä vuodella siunaisi.

"Kuvastuu vuoret illoin
sen kalvoon sinervään,
ja lappalainen silloin
käy kalaa pyytämään."

Nuotin ja verkoin kesäkaudet veden viljaa vangitaan. Verkot potketaan rannan kaislistojen reunoihin ja nuottaa käydään illoin vetämässä. Öisin toimitettava nuottaaminen tahtookin aivan sotkea lappalaisen koko kesäisen päiväjärjestyksen. Iltamyöhällä päivän pohjoiselle puolelle painuessa — mailleen se ei viikkokausin mailla mennä — käydään kaksin venekunnin apajalle ja palataan vasta 12—1 tienoissa yöllä. Ja sitten on vielä työnä saaliin perkaaminen sekä kalakeiton tulelle laittaminen, jopa pitää siinä kiireessä rieskaleipäkin, leveä lapinkakku, leipoa ja paistaa. Sitten vasta, kun on oikein vahva iltasateria syöty ja röyhtäilty, päästään levolle, siinä kolmen, neljän seuduissa aamulla. Mutta senpä jälkeen sitten uni lapinlapselle maittaakin, nukutaan aina aamu-kymmeneen, yhteentoista, jopa kahteentoista ja yhteenkin asti päivällä.

Ja taas päiväntöiksi? Naisväki sentään aika ahkerasti omissa toimissaan ahertelee, karjaa hoitaa, ruokaa laittaa, kahvia keittelee— inarilainen onkin aika ahmatti kahvinjuoja — sekä vielä käsitöissä puuhailee. Mutta miespannahiset eivät niinkään ahkeroi. Siinähän vähäisen kalavehkeitä, verkkoja, nuottia, veneitä korjailevat sekä muuta pientä teeskentelehtivät, mitä kotiken täällä on kunnostettavaa. Mutta aina tuon tuostakin he pistäytyvät pirttiin ja naukkautuvat nurkassa olevaan sängyntapaiseen selkäneuleelleen. On sentään joitakuita miehiä, jotka tavallisen toimensa lisäksi osaavat vähän muutakin. Semmoisia ovat esim. ahkiomestarit ja venesepät, joita aina jonkun tapaa. He välitöinään raatavat ahkiota, venettä, niin että riittää naapurillekin, joka ei semmoiseen pysty.

"Siell' uipi sorsa suruton,
ja peuralaumat rannall' on
ja taajat sääskiparvet
pimentää auringon." [illegible]

Veneestä kun nousemme maihin ja lähdemme erämaihin vetävää metsäpolkua taivaltamaan, kohtaamme monesti isoja porotokkia, jotka kesälaitumillaan jäkälämailla liikehtivät. Eivät ole, hökkyräpäät, kovinkaan arkoja, kummissaan vain katsahtavat ruokamailleen tullutta outoa kulkijaa, sekä omia aikojaan juosta naksuttelevat napaten jäkälätukon tuolta, toisen täältä. Pienet varsapahaiset emonsa rinnalla notkuttelevat taikka kapittavat kantapäillä. Niin saavat porot, Lapin ukon "elo", kesäkautena vapaina metsässä juoksennella, mennä minne mieli viepi, nousta kesän kuumimpana aikana, pahimpana "räkän" aikana, viileille tuntureille palkimaan. Mutta syksyllä saapuu lappalainen koirineen, kokoaa hajaantuneen laumansa samaan tokkaan, jota sitten talvikauden jäkälämailla paimentelee.

Haluat veneretken sydänmaille tehdä? Silloin pujottelemme isolla Inarilla saari saarelta yhä syvemmälle salaisiin rantapuolen sokkeloihin ja viimein sukeltaudumme jonkun kauniin vuonon sisimpään, johon pienen joen suu avaupi piiloiseen pajupensaikkoon, niin ettei outo ole sitä huomatakaan. Jokea käymme ylös käsin yrittelemään ja saamme tehdä sen sataiset mutkat ja koukerrukset, sen sinne tuon tänne, työnnellen airolla milloin tuosta, milloin tästä rannasta. Musta on metsäjoen vesi, tumma kuin Tuonelan virta, mutta sittenkin siinä sinitaivas valkeine pilvihattaroineen kirkkaana kuvastuu. Vain syvät rantakomerot mustina, synkkinä uhoilevat. Pienen, kohisevan kivisen kosken nousemme sauvoen ja rannasta käsin venettä köydellä kiskoen. Mutta sitten heittää joki kovin suuren äkkikaaren. Sitä emme halua käydä noudattelemaan, vaan vetäisemme veneen, "taivallamme" sen maalta pitkin, poikki kannaksen pyöreitä poikkiteloja myöten lähellä olevaan järveen. Ja siinä taas saamme täysin airoin kiskaltaa, niin että kokka kohisten vettä viiltää. Järvi onkin mitä somin lappalainen metsäjärvi, lehtorantoineen ja monilukuisine salaisine poukamineen...

Siellä erämaiden järviä soudellessamme voimme yhtäkkiä pohjaksua komean könkään alle. Mahtavana valkovaahtoisena myllerryksensä hyökkää vesi kymmenissä kuperkeikoissa kiveltä kivelle, paadelta paadelle, sohisten, kohisten, pauhaten ja pisaroita pärskytellen. Vaikkei veden paljous sentään ole kovinkaan suuri, pitää köngäs kuitenkin tavatonta menoa ja pauhinaa, ja on niin vihainen ja äkeä, etteipä siitä keinolla millään saattaisi venettä ylös puskea, eikä alaskaan laskea muuta kuin surmikseen.

On täällä metsäjärven rannoillakin lappalaisilla elinsijansa. Talo siellä, talo täällä niemen nenässä, lahden pohjukassa yksinäisellä sydänmaan järvellä peninkulman parin päässä Inarista. Useat lappalaiset omistavat kaksikin asuinpaikkaa; kesäkodin ja talvitalon. Talvitalo on täällä salojärvellä jäkäläkankaiden lähimailla, mutta kesäkoti on taas ison Inarin rannalla, kalarikkaan valtaveden äärellä. Mutta toiset lappalaiset ovat niin talvitaloonsa suopuneet, että viettävät siinä kesänsäkin, varsinkin jos talo on ison kalaisen metsäjärven rannalla. Ja muutamat eläjät taas viettävät kesät talvensa Inarilla.

"UUTEEN MAAILMAAN"

Kirjoittanut Maisteri Akseli Rauanheimo.

HINTA: Sidottuna $2.00; nidottuna $1.75.

Tilataan osoitteella:

CANADAN UUTISET,
Port Arthur, Ontario.

VAPAUSSODAN AJOILTA.

"Hankkikaa nyt lahtarit leipää."

Monet ovat tulleet kokemaan, että punaryssiemme naiset esiintyivät kapinan aikana ainakin puheissaan vielä julmempina ja verenhimoisempina kuin miehet. He ovat huutaneet kaikkein "porvarien" murhaamista ja yllyttäneet miehiä mitä raa'immilla puheilla. Vielä valkoisten joukkojen saavuttua Tampereelle olivat näiden raivotarten solvaisut jatkuneet. Kun punaiset veivät näiltä seuduin kaiken viljan ja muun syötävän, mitä vain irti saivat, niin kulkivat nämä naikkoset nyt m. m. sotilasten perässä ilkkuen: "Hankkikaa nyt lahtarit leipää." Eräs sotilas vastasi rauhallisesti: "Kyllä me sitä taas hankimme, jahka vain ehdimme työhön käsiksi," ja lisäksi, "miksi ette lähtenyt sen joukon mukana, joka leivän ryöväsi, koska siihen kerran ilmoitatte kuuluvanne."

Punaisten tuomari.

Kun punikit olivat Lempäälässä vallassa niin täytyi heillä luonnollisesti olla korkea-arvoinen tuomioistuinkin, joka pääasiall. toimi "lahtarien" tuomitsemiseksi. Oikeuden tuomarina toimi kylän kovakourainen seppä ja kirjurina räätäli, joilta molemmilta puuttui kirjoitustaito. Yleistä syyttäjää ei tämä punainen tuomioistuin edes tuntenutkaan. Syytetty, eräs kylän isäntä, käydään haastamassa pistinten avulla oikeuteen. Tuomari kysyy vasara kädessä syytetyltä: "Mitäs s—naa sinä olet tehnyt?" "En tiärä kellekään pahaa tehneeni." Tuomari: "En tiärä minäkään, mutta tairat olla lahtari. Kirjuri, kirjota lyhyt tuamio, hän p—n lahtari, siis hirtettävä." Kirjuri: "En taira kirjoottaa." "En taira minäkään," vastaa tuomari. "No mikä s—naa tässä on tehtävä, kun ei ole syytä, ei syyttäjää eikä kirjuria?" kysyy tuomari virkaveljiltään. "Anna elää sen p:n ja mennä, sitte käsketään tulla viikon perästä uurestaan ja veretään viiva annakkaan sen päivän kohralle, jolloin hänet nouretaan." Kaksi päivää oli kulunut osat olivat muuttuneet, valkoiset olivat tuoneet vapauden kylään ja nyt sai sekä tuomari että kirjuri tietää kuka syyttäjä oli kun isäntä vuorostaan pääsi syyttäjän paikalle toverusten alapäisinä kuunnellessa tuomiota raskaista rikoksistaan.

Muuan "pakollinen määräys."

Muuan punaisten rangaistuksia ja kielitaitoa osoittava pakollinen määräys:

"Pakollinen
Määräys Muonitus Kansliassa.
1 pyk.
Tupakan ja Tikun Päitä Ei saa heittää Mualle Kun sitä varten määrättyyn Laatikkoon.
2 pyk.
Sylykeminen Kielletään Mualle kun Pesään.
3 pyk.
Kortin Peluu vielä Ankarammin Kielletty.
Joka Nämä määräykset rikkoo Niin tullee laittaa Kahvit Kaikille Muanitus Komitean Miähille.
Ylöjärvellä 15 päivä Maelis 1918.
Muanitus komiteea
Kaarlo Wirtanen."

Tämä määräys napattiin sodan aikana Yläjärven työväen talon ovesta. Jäljet muonituskomiteassa kumminkin osoittivat, että määräystä ei ollut noudatettu, lieneekö sitten "komiteean miehet" kuinka usein kahviteltu.

Sibelius ja punaiset.

Prof. Rob. Kajanus kertoo tanskalaisessa Nationaltidendessä seuraavan kuvaavan tapauksen punaisen kapinan päiviltä.

Kun punaiset olivat mahtavimmillaan, laativat he luettelon kaikista korkeinta sivistystä edustavista henkilöistä. Nämä henkilöt olivat poikkeuksetta tuomitut kuolemaan. Suurin vaara uhkasi Jean Sibeliusta. Hän asui huvilassaan muutaman peninkulman matkan päässä Helsingistä eikä häneltä voitu saada minkäänlaisia tietoja. Hän tiesi nimensä olevan kuolemaantuomittujen listalla ja hänen Helsingissä olevat ystävänsä olivat suuresti huolissaan hänen kohtalostaan.

Mutta Kajanuksen onnistui saada käsiinsä ajoneuvot ja hän läksi matkalle, jolta palasi tuoden mukanaan kuuluisan säveltäjän. Talo, jossa Sibelius asui, oli jo eristetty, ja kuolemantuomio olisi pantu täytäntöön parin päivän kuluttua, vaikka Sibelius ei ole koskaan ottanut osaa politiikkaan. Pelastaminen tapahtui seuraavalla tavalla.

Kajanus meni punaisten johtajan, heidän n.k. sotaministerinsä, erään käsityöläisen luo, jonka punakaartilaiset olivat vapauttaneet vankeudesta, jossa hän oli saanut viettää muutaman vuoden murhasta tuomittuna.

Kajanus tiesi, että tämä murhamies puhalsi kornettia ja oli tavallaan musikaalinen, ja sai pitkillä puheilla m. m. kysymällä, voiko "sotaministeri", joka itse rakastaa ja jumaloi musikkia sallia, että "Finlandian" säveltäjä teloitettaisiin, taivutetuksi hänet antamaan Sibeliukselle passin, joka oikeutti hänet lähtemään esteettömästi.

Vaikkapa punaisilla ryöväreillä ei ollut suurempaa kunnioitusta johtajiensa antamia papereita kohtaan, onnistui Kajanuksen ja Sibeliuksen päästä ehjinä vahdistojen ohi kaupunkiin.

Punapäällikköiden keskustelua sodan aikana.

Karjalainen Lylystä: Minä panen haisevan vastalauseen sitä vastaan kun te ette anna tänne mitään tietoja muilta rintamilta, mitä saatanaa sellainen on. Täällä tehdään töitä yötpäivät, perkele, minä en ole nukkunut viiteen vuorokauteen yhtään, te siellä haisette ja juotte konjakkitotia päivät ja yöt, kyllä täällä olisi hyvä tietää mitä saatanoita ne toisilla rintamilla saa aikaan.

Salmela: Kurussa Tyrkön kylässä on joukko perääntynyt, toiset niistä saatanoista tuli Tampereelle asti; Lavialla lahtari perkeleet hyökkäsivät viime yönä meidän niskaan ja poijat lähti toiset ilman vaatteita ja kenkiä pakoon, sellaista täältä kuuluu.

Karjalainen: No voi saatanan saatana, olisitte ampunut jokaainoan, minkälaisia jälkiä ne perkeleet teki sinne jäälle kun ne avojaloin pakeni, voi saatana.

Vehkajärven taistelusta paenneet päälliköt kukin kohdastaan tekee selkoa Tampereen taistelusta, kukin jotenkin samaan tapaan: Meidät yllätti monituhatlukuinen lahtarijoukko kolmelta puolen. Me emme nähnyt niitä kuin ne oli asettunut hankeen maata ja ampuivat niin perkelees ti ja meidän miehet lähti heti karkuun minkä ehti, sinne jäi kaikki kiväärit ja ampumatarpeet sekä kuormasto, jossa oli noin kahdeksankymmentä hevosta, nyt me tarvitsemme melkein kaikille uudet aseet, haavoittuneita on hirvittävästi, kuolleista emme varmaan tiedä, mutta on niitä ainakin 150, ne jäi kaikki sinne.

Wasten: Kyllä te olette saatanoita, kun sillä tavalla annatte aseenne, kuulette kerran paukahtavan nin heti karkuun, sellaisille miehille ei uusia aseita anneta, ne perkeleet saa mennä kotiinsa.

Sahalahden esikunnasta puhutaan Kuhmalahden esikuntaan: Kuka siellä on? Kuka saatana siellä on? Sinä oot lahtari, perkele! Sinä saatana lahtari oot, onkos sulla parta? Onkos sulla saatanalla parta, onko se musta? On, kyllä sinä taidat olla oikea mies, mutta kun siellä välillä aina on lahtarit pitkien korviensa kanssa kuulemassa, täytyy olla varovainen. Kuules ny, se lähetti joka sieltä piti tulla tänne ei ole vieläkään saapunut, mihin helvettiin se on joutunut, jos lahtarit perkeleet on sen saanut käsiinsä, sitten ottaa perkele.

Tilatkaa Uutiset

BANK OF HAMILTON

Lorne ja Cumberland katujen kulmassa Port Arthur.

Perustettu 1872.

Voimakas ja hyvin varustettu. Menestyvä ja yhäti sama. Lähes viisikymmentä vuotta on se tarjonnut ehdotonta varmuutta rahan sijoittajille.

Pankin varat yli .... $85,000,000.

SÄÄSTÖOSASTO.

Rahoja voidaan sijoittaa ja ottaa ulos milloin tahansa.

SUOMALAINEN TULKKI.

CANADAN UUTISTEN

TILAUSHINNAT

TAMMIKUUN 1 P:STÄ 1921

CANADAAN:

Koko Vuosi	$3.00
Puoli Vuosi	$1.75
Neljännes Vuosi	$1.00

YHDYSVALTOIHIN JA SUOMEEN:

Koko Vuosi	$3.75
Puoli Vuosi	$2.25
Neljännes Vuosi	$1.50

Yksityisnumerot 10c kappale.

Yhäti kohonneet paperinhinnat ja painatuskustannukset sekä Tammikuun 1 p:stä voimaan astuvat uudet kallistetut postimaksut sanomalehdille Canadassa ovat pakoittaneet meidät kohottamaan tilaushinnan

TILAUSLIPPU.

CANADAN UUTISTEN TOIMISTO
PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

Myötäseuraa $.......... CANADAN UUTISTEN ....

vuosikerran tilauksesta, joka on lähetettävä osoitteella:

Nimi ....

Postikonttori ....

Katu eli Box No. ....

Valtio ....

Mainitkaa onko tilaus uusi eli uudistus.

James Davidson Co. Ltd.

Fort William, Ont.

KARJAN JA KANOJEN RUOKAA, HEINIÄ, VILJAA JA SIEMENIÄ. Ostetaan ja myydään **Marks ja Arthur katujen kulmassa, Fort William, Ont. Puhelin S. 680.**

Lähetettäviin tilauksiin kiinnitetään erikoista huomiota.

Me toimitamme lähetyksiä tonnittain maan kaikkiin osiin lisämaksulla.

Ruumiin lämmön mittaaminen.

Terveen ihmisen ruumiinlämpö vaihtelee hyvin vähän, tavallisesti vähemmän kuin yhden asteen Fahrenheitiä, huolimatta siitä miten ympäristön lämpömäärä vaihteleekin. Näin ollen on lämpömäärä normaali, jos se on korkeampi tahi alempi kuin terveen ihmisen tavallinen ruumiin lämpö.

Ruumiin lämpöä mitataan lämpömittarilla, joka pannaan joko suuhun tai peräsuoleen.

Lämpömäärää suusta mitattaessa pestään lämpömittari ensin kylmässä vedessä ja kuivataan puhtaalla vaatteella, minkä jälkeen lämpömittaria puistetaan siksi kunnes elohopea osoitt. 6 astetta tahi sitä alle. Lämpömittaria ostettaessa on katsottava, että siinä voi elohopean puistaa alas helposti. Lämpömittari asetetaan sairaan suuhun pullukka kielen alle. Sairaan on pidettävä huulensa yhteen puristettuina siksi kunnes läpömittari otetaan pois. Sen annetaan olla suussa ainakin kaksi minuuttia, minkä jälkeen lämpömittari otetaan pois, astemäärä katsotaan ja merkitään kirjaan. Lämpömittari on heti puhdistettava käyttämällä kylmää vettä ja saippuaa sekä 70 pros. alkoholia.

Terveen ihmisen ruumiin lämpö on noin 98.6 astetta Fahrenheitia. Tämä astemäärä pitää paikkansa, jos henkilö on istunut vähän aikaa ennen lämpömäärän ottamista suu suletttuna. Kuuma kylpy, hengittäminen suun kautta, syöminen y.m. voi aiheuttaa huomattavia hetkellisiä muutoksia lämpömäärässä.

Pienten lasten, rauhattomien horroksissa ja houraavien sairaiden sekä semmoisten sairaiden, joiden suuhun ei voida uskoa lämpömittaria, suunsa kautta hengittäjäin ja sairaiden, joiden on vaikea pitää suu kiinni, lämpömäärä mitataan peräsuolesta. Siten saatu lämpömäärä on tavallisesti noin puoli astetta korkeampi kuin suusta otettu lämpömäärä.

CANADAN UUTISET

suomalainen sanomalehti Canadassa, ilmestyy jokaisena Torstaina.
Kustantaja
The Canada News Publishing Co.
Erick J. Korte, Liikkeenhoitaja.
Lauri Maunu, Toimittaja.

TILAUSHINNAT:

Canadaan: $3.00 koko vuodelta, $1.75 puolelta vuodelta, $1.00 3 kuukaudelta ja 40 senttiä kuukaudelta.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen: $3.75 koko vuodelta ja $2.25 puolelta vuodelta.

ILMOITUSHINNAT:

50 senttiä palstatuumalta kerran julaistuna. Pitempiaikaisille ilmoituksille kohtuullinen alennus. Halutaantieto- ja nimenmuuttoilmoitukset 75 senttiä kerta, $2.00 kolme kertaa. Naimailmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kolme kertaa. Avioliitto- ja kihlaus-ilmoitukset 60c palstatuumalta. Kuolonilmoitukset $2.50, muistovärsyllä $3.00. Syntymäilmoitukset $1.50. Avioeroilmoitukset $2.00.
Pöytäkirjat, tiliselvitykset, keräysluettelot, luento-ilmoitukset y. m. 30 senttiä tuumalta.
Uutisten joukkoon aijotuista ilmoituksista peritään 15 senttiä riviltä.
Pienimmänkin ilmoituksen hinta on 50 sentt. Postissa tulevia ilmoituksia ei hyväksytä velaksi tuntemattomilta.
Poliittiset ilmoitukset $1.00 tuumalta.
Kaikki liikkeelle aijotut kirjeet, tilaukset ja rahat ovat lähetettävät osoitteella:
CANADAN UUTISET,
Port Arthur, Ont., Canada.

Canadan Uutisista lainattaessa on lähde mainittava.
Osoitemuutoksesta tulee ilmoittaa lehden konttoriin sekä vanha että uusi osoite.

CANADAN UUTISET
(The Canada News)
The Finnish Newspaper in Canada.
Published every Thursday by
The Canada News Publishing Co.
Erick J. Korte, Manager.
Lauri Maunu, Editor.
Daily News Bldg., Port Arthur, Ont.

CANADAN UUTISET
is welcomed and read in every Finnish home in the Dominion. It is the only direct advertising medium for those manufacturers and merchants who wish to create and build a profitable and permanent demand for their products and merchandise by the large and ever growing Finnish population residing in Canada. Place your trial advertisement and get results.
Advertising rates 50c per inch.
Political advs. $1.00 per inch.
Advertisements must reach our office Wednesday noon to appear on Thursday's issue.
Subscription price in Canada $3.00 per year, United States and other countries $3.75 per year in advance.

Entered as second class mail matter, Dec. 1, 1915, at the Post Office at Port Arthur, Ontario, Canada.

THE AIM OF THE CANADAN UUTISET.

The help preserve the ideals and sacred traditions of this our adopted country, the Dominion of Canada: To observe its laws and inspire others to respect and obey them: To strive unceasingly to quicken the public's sense of civic duty: In all ways to aid in making this country greater and better than we found it.

— Nauti, niin useasti kuin voit, puhdasta, jumalallista riemua muiden onnellisiksi tekemisessä.

— Luonteen ja mielipiteen eroavaisuuksia suvaittakoon — mutta niistä on arvokkaan ylevästi keskusteltava, eikä vihamielessä.

— Yhdysvaltain rahastossa sanotaan olevan nyt 10 tuhatta tonnia kultaa. Siellä on kyllä rahaa, mutta tehtaat seisovat ja kaikki liike on pysähtynyt.

— Koeta voittaa sydämen ansioilla, kun et voi loistaa ulkonaisella komeudella, ja sinä olet kohta itsellesi tunnustava valinneesi paremman osan.

— Nuorisolle annetaan usein se neuvo, että heidän tulee asettaa itsellensä korkea päämäärä, mutta meidän tulisi määritellä tätä neuvoa siten, että heidän tulee valita sellainen päämäärä, joka myös on saavutettavissa.

— Jos vihollisesi parjaa ja puhuu sinusta pahaa, niin anna niiden puhua, kun itse olet vakuutettu mielesi ja aikomuksesi rehellisyydestä. Käy urheasti tietäsi edespäin.

— Canadassa on kaksikymmentäkaksi yliopistoa ja neljäkymmentäkolme ylempää oppilaitosta. Niiden lisäksi on 30,000 valmistavaa koulua, joissa työskentelee 22,000 opettajaa, huolehtien lähes 1,500,000 oppilaasta.

— Liittohallituksen väenlaskudepartementin ennakkotiedoissa arvioidaan Canadan asukasluku 9,235,000 hengeksi. Viimeisten kymmenen vuoden aikana on lisäys 2,029,000, josta suurin osa, 1,260,000, tulee neljän länsimaakunnan, Manitoban, Saskatchewanin, Albertan ja British Columbian osalle. Kaikki maakunnat, Nova Scotiaa lukuunottamatta, osoittavat lisäystä.

— Uuden Kotimaan toimittajaksi on äskettäin ryhtynyt Mr. Toivo Hiltunen ja lehden väliaikaiseksi taloudenhoitajaksi Mr. Yalmer Karvonen. Lehden lukijakunta epäilemättä tervehtii vaihdosta tyydytyksellä.

Siirtokansan Kalenteri v. 1922.

Koko sinä aikana kuin Amerikan ja Canadan suomalaisilla on ollut tilaisuus tutustua Siirtokansan Kalenteriin, on se sisällöltään ja ulkoasultaan havaittu melko täysipainoiseksi, hyödylliseksi ja huvittavaksi julkaisuksi. Tuhannet suomalaiset täällä ja Amerikassa ovat siitä saaneet arvokkaan seuralaisen ja neuvonantajan vuoden jokaiselle päivälle. Vuosi vuodelta on sen kysyntä jatkuvasti lisääntynyt.

Mikäli meille liiton sihteeri on ilmoittanut, ilmestyy Siirtokansan Kalenteri tänä vuonna entistä ehompana. Muutamat Suomen kuuluisimmista kirjailijakyvyistä ovat siihen luvanneet avustusta. Mainitsemme niistä tässä seuraavat:

Professori E. N. Setälää selostaa Suomen Kalevala-seuran toimintaa. Maisteri Akseli Rauanheimo kirjoittaa kuvauksen Petsamosta. Toimittaja Koskelainen kertoilee Suomen Sanomalehtimiesliitosta ja toimittaja Eeronen sanomalehtimiesten Viron-matkasta. Kirjailijatar Maila Talvio on luvannut antaa jonkun hänen tunnetulla viehättäväisyydellään laaditun ihanan pätkän.

Mainittujen lisäksi tulee julkaisuun kirjoituksia seuraavilta tunnetuilta henkilöiltä: Konsuli Norrgrenilta, Lontoosta, Englannista; konsuli Solitanderilta, New Yorkista; toimittaja Riipalta; tuomareilta Jalkanen ja Hagan. Tunnetut kynämiehet Lähde, Lundqvist, Saastamoinen, Salminen y. m. ovat myöskin luvanneet avustustaan. Useat kirjoitukset ovat runsaasti kuvitetut.

Kuten edellisenä vuonna, tulee Siirtokansan Kalenteriin tälläkin kerralla erikoinen Canadan osasto. Siihen liitetään kansalaistemme oloja ja elämää koskettelevia, runsaasti kuvitettuja ja asiantuntemuksella laadittuja selostuksia Canadan suomalaisasutuksilta.

Pitäkää suu puhtaana.

Suun ja hampaiden puhtaana pitämisen ja hoidon tärkeyttä ei voida milloinkaan liiaksi mieliin teroittaa. Ihmisen terveys riippuu niistä mitä suurimmassa määrässä.

Jo kauan sitte on saatu selville, että henkilöt, joilla on huonot hampaat tahi joilta puuttuu hampaita, usein sairastavat huonoa ruoan sulatusta, mikä luonnollisesti johtuu siitä, ettei ruoka ole tarpeeksi hyvin pureskeltu. Mutta vasta viime vuosina on huomattu ,että pilaantuneet hampaat aiheuttavat monia muita sairauksia.

Suussa on aina bakterioita. Jos suulimaa ei puhdisteta, muodostaa se tahmaisen kerrostuman hampaiden ja ikenien päälle. Bakterit keräytyvät niihin synnyttäen märkää, mikä juoduttuaan veren kautta muihin ruumiin osin aiheuttaa ruoansulatushäiriöitä, reumatismia, sydän ja munuaistautia.

Hampaita puhdistettaessa ei riitä, että hampaita hangataan harjalla ainoastaan poikittain. Niitä on harjattava pitkin välejä, kuten perheen emäntä lakaisee lattiaa pitkin rakoja.

Kun hampaat on puhdistettu, on suu puhdistettava haalealla vedellä pakoittamalla voimakkaasti vesi hampaiden läpi.

Hampaat olisi kykenevän hammaslääkärin annettava tarkastaa ainakin kaksi kertaa vuodessa, myöskin lasten. Jos hammaslääkärin annetaan silloin tällöin tarkastaa hampaat ja korjata pienet viat, niin estetään sillä tauteja ja sairaloisuutta, puhumattakaan siitä, ettei silloin tarvitse kärsiä pitemmälle kehittyneen hammastaudin kaikkia kipuja.

— Voi niitä, jotka ovat rakastaneet ainoastaan ruumiillista, pintapuolista, näkyväisä! Kuolema on riistävä heiltä kaiken. — Victor Hugo.

Poimintoja täältä ja muualta.

Canadan nykyisestä siirtolaisuustilanteesta kirjoitetaan viikkolehdessä "Saturday Night" seuraavasti:

"Sanomalehtitietojen mukaan on eräs italialainen höyrylaivayhtiö alkanut suunnata liikenteensä Amerikan satamista Canadaan ja avannut säännölliset kuikuvuorot Canadan ja Italian välillä. Nykyisissä olosuhteissa ei tällainen tieto ole ilahuttava. Jonkun aikaa sitten voimaansaatti Yhdysvaltain hallitus lakeja, joiden tarkoituksena on rajoittaa Europan mannermaalta alkanutta siirtolaistulvaa. Asetusten mukaan sallitaan vain hyvin pienen prosentin siirtolaisia nousta maihin Amerikassa ja sen johdosta on italialaisten laivayhtiöiden liike pienentynyt. Canadasta on tehty jonkinmoinen kaatopaikka.

Viime huhtikuulla saapui Canadaan 666 siirtolaista Puolasta, Italiasta, Belgiasta, Suomesta ja Venäjältä. Niistä oli 317 Puolan juutalaisia. Siirtolaisten lukumäärä puheenolevassa kuussa oli yli kolme kertaa niin suuri kuin vastaavana aikana viime vuonna ja nykyisiin oloihin katsoen oli niitä täsmälleen 666 liian monta, sillä Canadaa ei voida pitää Europan hylkytavarain kaatopaikkana.

Hallitus ei tässä asiassa saata toimia liian nopeasti. Me haluamme kylläkin siirtolaisia, mutta määrättyyn luokkaan kuuluvia, sellaisia, jotka ovat perehtyneet maanviljelystöihin ja jotka todella aikovat mennä maaseudulle. Joka tapauksessa olisi siirtolaisuus ainakin rajoitettava yksinomaan tähän luokkaan kuuluviin. Meillä on jo tarpeeksi "soviettilaisia" emmekä niitä halua lisää.

— — — —

Yhdysvalloissa on tartuttu härkää sarvista, mitä siirtolaisuuden rajoittamiseen tulea. Samantapaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty Etelä-Amerikassakin. ... Tehkäämme mekin samoin, ennenkuin se on liian myöhäistä."

Epäilemättä on kirjoittaja oikeassa. Etelä-europalaisia tuskin verrattain kylmässä Canadassa tarvitaan, ei myöskään juutalaisia, tulkootpa ne sitten Puolasta, Venäjältä, Saksasta tai mistä muualta hyvänsä. Karaistuneista korvenraatajista, jotka rohkenevat ja kykenevät ponnistelemaan Canadan salomaiden viljelykselle avaamisessa, on täällä kysyntää. Tällaiseen, miehen sitkeyttä kysyvään raivaustyöhön löydetään sopivaa ainesta yksinomaan sieltä, missä olosuhteet ovat samanlaatuisia, s. o. Pohjois-, eikä suinkaan Keski-, vielä vähemmän Etelä-Europasta.

Suomalainen kansallisuus on asutushommissa aina saavuttanut huomiota olkoonpa hän sitten asettunut joko tasaisille preereille tai korpien syvyyteen. Viime aikojen tapahtumat ovat vaikuttaneet, että suomalaista on joillakin seuduilla alettu vieroksua, usein aiheettomastikin. Syynä siihen on muutamien kansalaistemme taipuvaisuus "sovietilaisuuteen." Karhunpalveluksen ovat bolshevismilla kokeilijat ja sentapaisen mielettömän kiihkoilun harjoittajat tehneet lähinnä itselleen ja samalla koko kansallisuudelleen.

* * *

Lontoolaisen Empire Producers' Association'in edustaja B. H. Morgan matkustelee parhaillaan Canadassa koettaen vilkastuttaa Suur-Britannian ja Canadan välisiä kauppasuhteita. Hänen tehtäväkseen on annettu valmistaa brittiläisille rahamiehille tilaisuuksia sijoittaa pääomansa canadalaisiin yirtyksiin. Samalla hän vaikuttaa Canadan kaupan vilkastuttamiseksi.

Empire Producers' Association käsittää kaikki ajateltavissa olevat teollisuudenhaarat brittiläisessä valtakunnassa. Sen pääasiallisena tarkoituksena on hakea sopivia markkinapaikkoja ja elvyttää Suur-Britannian eri siirtomaiden kaupallista yhteyttä. Sen johtajiin kuuluu muutamia Lontoon kuuluisimpia pankkeja, jotka m. m. olisivat halukkaita rahastamaan canadalaisen vehnän kuljettamisen Englantiin. Canadan viimevuotinen omenasato lähetettiin saman yhdistyksen välityksellä.

"Englanti", sanoi Mr. Morgan, "on valmis antamaan etuoikeuksia Canadalle. Saksa ja muut maat, joiden vaihtokurssi juuri nyt on poikkeuksellisen suotuisa, tekevät kaikkensa voittaakseen jalansijaa Englannissa, mutta sota-aika on vielä liian tuoreena muistissa. Canadan tulisi käyttää tilaisuutta hyväkseen ja toimia. Brittiläinen hallitus on ottanut periaatteekseen, että kaikissa armeijan, laivaston, saamalaitosten ja rautateiden tavaranhankinnoissa annetaan etuoikeus brittiläisille tuotteille."

* * *

Washingtonista saapuneen virallisen tiedon mukaan nousivat eri maiden valtiovelat Yhdysvalloille kuluvan vuoden kesäk. lopulla seuraaviin määriin dollareissa:

Englanti	4,166,318,358
Ranska	3,350,762,938
Italia	1,648,034,050
Belgia	375,280,147
Venäjä	192,601,247
Puola	135,661,660
Tshekk.-Slov.	91,176,528
Serbia	51,153,160
Romania	36,128,494
Itävalta	24,055,708
Kreikka	15,000,000
Viro	13,999,145
Armenia	11,959,917
Cuba	9,025,500
Suomi	8,281,926
Latvia	5,132,287
Liettua	4,981,628
Unkari	1,685,835
Liperia	26,000
Yhteensä	10,141,267,585

Huikeat summat ovat siis kysymyksessä, varsinkin mitä kolmen ensinmainitun suurvallan, Englannin, Ranskan ja Italian velkoihin tulee. Siitä huolimatta ne yhä kartuttavat velkataakkaansa lisäämälä sotavarustuksiaan, etenkin laivastojaan. On huhuttu Amerikan asettavan Washingtonin tulevassa aseidenriisuntakonferensissa päävelallisilleen kaksi vaihtoehtoa: joko suorittaa heti kaiken velkansa tai ryhtyä viipymättä toteuttamaan sotavarust. supistamisohjelmaa. "Jos suurvalloilla kerran on varoja rakennuttaa ja ylläpitää suuria sotalaivastoja, tulee niillä myöskin olla rahoja maksaa entiset sotalainansa," on eräs amerikalainen asiantuntija lausunut.

* * *

Parhaillaan käydään espanialaisten ja maurilaisten välillä katkeraa sotaa Marokossa, Afrikan pohjoisrannikolla. Espanialaisten ilmoitetaan kärsineen vakavia tappioita kohdatessaan odottamattoman suuria alkuasukasjoukkoja. Eräiden tietojen mukaan kohoaa mieshukka 3,000 mieheen, jonka lisäksi kapinallisten haltuun on jäänyt miljoonien pesetain arvosta sotatarpeita ja muuta saalista. Näiden taistelujen ja tappioiden seurauksena ennustetaan olevan Espanian vallan heikkoneminen Marokossa.

Marokko, joka sijaitsee Välimeren etelärannalla, käsittää noin 300,000 neliömailin suuruisen alueen. Asukkaita on noin 5—10 miljoonaa. Ne jaetaan kolmeen ryhmään, berbereihin, maurilaisiin ja juutalaisiin. Valtakuntaa hallitsee sulttaani eli kaliifi, jona nykyään on Mulai-el-Mehdi. Useat Europan hallitukset ovat neuvotelleet sulttaanin kanssa koettaen rauhoittaa maurilaisia, mutta yritykset ovat aina epäonnistuneet. Tavantakaa on ilmaantunut johtomiehiä, jotka ovat maassa aikaansaaneet lukuisia kapinoita ja rauhattomuuksia. Mainittakoon niistä kuuluisaksi tullut Raisuli.

Marokko on vuosisatoja ollut taistelukenttänä. Sieltä lähteneet merirosvot olivat vuosikausia europalaisten kauppalaivojen kauhuna ryöstäen alukset ja kuljettaen laivaväen orjuuteen marokkolaisille ruhtinaille. Marokosta ovat lähtöisin nekin maurilaisarmeijat, jotka aikoinaan hyökkäsivät Espaniaan ja pitivät hallussaan Granadaa.

Vuonna 1920 päättivät Ranskan ja Espanian hallitukset toimeenpanna sotilaallisia mielenosoituksia alueillaan Marokossa rauhallisempien olojen palauttamiseksi. Ranskalaiset onnistuivatkin, mutta espanialaiset joukot kohtasivat itsepäistä vastarintaa. Nykyiset levottomuudet alkoivat kesäkuussa, jolloin kuusi komppaniaa alkuasukasjoukkoja nousi kapinaan surmaten upseerinsa ja liittyen kapinallisiin. Senjälkeen ovat espanialaisten vastoinkäymiset jatkuneet. Heidän apujoukkojensa komentaja kenraali Silvestre sai surmansa koettaessaan puolustautua ylivoimaa vastaan. Hänen perustamansa Melillan tukikohta täytynee uudelleen luovuttaa alkuasukkaille, ellei Espanian hallitus katso tarpeelliseksi lähettää seudulle riittävän suuria lisävoimia.

* * *

Amerikassa reuhaavat punaisemme ja heidän "tutkijakomiteansa" ovat saaneet kunnioitettavan vastustajan sen maan kansallisesta järjestöstä American Legion'ista. N. Y. Uutisten pakinoitsija "Tolari" kertoo Ashtabula Harborista tapauksen, joka ei paljon selityksiä kaipaa.

"Viime viikolla kun suomalainen tyttö, joka oli Suomessa jollain tavalla ottanut osaa sisällissotaan, tuli eräänä iltana palveluspaikkaansa, niin kaksi suomalaista miestä tuli häntä vastaan Ashtabulassa valtakadulla ja alkoivat ilkeästi nimitellä häntä "lahtariksi" ynnä muuksi.

Tyttö meni kotiinsa itkien, sillä hän pelkäsi noita punaisia peikkoja. Talon emäntä tahtoi tietää miksi hän itki, ja kun hän puheen taitamattomana ei voinut selittää syytä, niin emäntä telefoonin avulla kutsui toisen suomalaisen tytön, joka kertoi miten punaiset suomalaiset ovat tälle tytölle vihaisia. Isäntä sekaantui nyt asiaan ja ilmoitti Amerikan Legionan päällikölle, josta oli seurauksena, että ajojahti pantiin heti toimeen ja ei kauan ottanutkaan kun toinen iisu saatiin kiinni vastapäätä New York Centralin rautieasemaa. Mies pantiin tietysti autoon ja lähdettin viemään sivupuoleen, jossa hän ehkä olisi tullut nuoran jatkoksi, ellei tytön tullut sääli omaa kansalaistaan, vaikka hän olikin häntä uhannut. Kummankin tytön pyynnöstä pääsi mies sillä, että hänet vietiin lähelle Genevan kaupunkia ja annettiin sellainen ukaasi, että jos hänet nähdään Ashtabulan ympäristöllä, niin silloin hän tulee tervattavaksi. Mies lähtiessään oli kyynel silmissä kiittänyt tyttöjä, kun puolustivat häntä, ettei hänelle tapahtunut sen pahempaa. Toista miestä oli etsitty myös, mutta kun tyttö ei tuntenut kumpaakaan nimeltään, niin toinen mies sai pitää nahkansa ainakin tällä kertaa."

Vaikkakaan meillä täällä Canadassa ei ole American Legion'ia, on täällä kuitenkin muita järjestöjä, joiden puoleen punaisten hätyyttämät kansalaisemme voivat yhtä tehoisan avun toivossa kääntyä. Tervaaminen ja höyhentäminen on siksi vaikuttava rankaisumuoto, että suomalaisenkaan kova pinta ei sitä monta kertaa sietäne. Ei ole Canadakaan punaisten mellastuskenttä. Sen voisi painaa mieleen kylliksi ajoissa.

L. J. M.

ENEMMÄN HUOMIOTA KOTIKASVATUKSEEN.

Jotkut päivälehdetkin ovat kiinnittäneet huomiota kansamme siveellisen tason kohottamiseen. On näkynyt otsikoita: "Nuorisoa pelastamaan", "Kansamme siveellistä tasoa kohottamaan", ja monia muita, joissa koetetaan etsiä keinoja yhteisen hyvän saavuttamiseksi. Useimmat ovat odottaneet parantavaa vastavoimaa kodin ulkopuoleisilta tekijöiltä. On liiaksi uskottu koulujen ja yhdistyksien vaikutukseen. Ei ole otettu varteen, että juuri nekin eräältä osaltaan ovat vaikuttaneet että kotien kasvatus, äidin opetus, isän neuvot, jäävät hiljalleen syrjään, koti lipuu siitä keskeisestä asemastaan, jossa se on ollut viime aikoihin asti. On myönnettävä, että kouluilla ja yhdistyksillä on suuri merkitys, mutta eivät myöskään mitkään laitokset eivätkä yhdistykset voi kasvatuksessa korvata kodin kasvattavaa asemaa. Kenenkään kod. ulkopuolella olevan henkilön vaikutus kasvattiin ei ole niin tehoisa kuin äidin ja isän. Vaikka vieras kasvattaja ei puhuisikaan omalla suullaan, vaan suulla suuremmalla, vaikka hän omistaisi suurimmat kasvattajaominaisuudet, niin sittenkin hänen vaikutuksensa on murto-osa siitä, mihin heikkokin koti kasvatuksessa pystyy, jos niissä vain siitä huolehditaan.

On yleinen valitus, että lain kunnioitus höltyy. Tähän on osaltaan kyllä syynä eräät viime aikoina laaditus lait, mutta painavin tekijä on, että lapset eivät noudata kodeissa vanhempainsa määräyksiä, kotilakeja rikotaan, niitä annetaan rikkoa ilman vakavampaa ojennusta, ja niin vähitellen ihmiset tottuvat halveksimaan yleisiäkin lakeja. Mitä voivat koulut ja yhdistykset tehdä esim. raittiusaatteen eteen, jos suuressa osassa maamme koteja keitetään korpirojua, isä ylistää viinan vaikutteita ja tarjoo tuikun pojalleen. Mitä vaikuttavat siveellisyys esitelmät, jos äidit järjestävät nurkkatansseja tyttäriensä huviksi ja itse kieppuvat tangoa ja kerenskiä? Mitä voivat vaikuttaa kirjastot, bolshevistiset lehdet levittävät myrkkyään kansan alempiin kerroksiin, joihin sellainen roska helpolla tehoaa siksi, että ihmissydän on jo itsestään paha. Muu sanomalehdistönmekin sallii puoluepukareittensa näykkiä toisinajattelevia. Näistä on seurauksena, että koti on kotia vastaan, jopa samassa kodissa on "poika isäänsä, tytär äitiänsä, miniä anoppiansa vastaan." Jos kodin rakkauden liesi sammuu, niin vihan kylmyys samassa suhteessa yltyy.

Kieltämätön tosiasia on, että sama vihankylvö on repinyt ja jakanut meidät 'punikkeihin' ja "valkoisiin", ei ole eheää, yksimielistä Suomen kansaa, jossa kaikki olisivat suomalaisia. Mainittu jako imetään äidin maidossa, kasvatetaan lapsen ja nuoren sydämessä, terotetaan ja kerrataan joka kodissa miltei joka päivä. Jos kodin sieluista, äidistä ja isästä on kadonnut usko Jumalaan, rakkaus lähimmäiseen, viattomuuden, totuuden ja kauneuden kaipuu, niin onko ihme, jos lapsissa näkyvät kiittämättömyys, omanvoitonpyynti ja kaikki alasrepivät voimat. Yhteiskunnan hallussa olevat keinot eivät "pelasta" kasvavaa polvea yksinään. Sen tekevät kodit ja niitä on uudelleen rakennettava pyhäköiksi. Äidit, alkakaa tehdä uudelleen uskon, toivon ja rakkauden työtä itsessänne ja lastenne sydämissä, opettakaa heille mikä hyvä on ja mitä Jumala vaatii, neuvokaa noudattamaan elämän korkeita arvoja, silloin menettelemme vanhimman kalliissa kasvatustyössä oikealla tavalla.

Enemmän puhutun ja kirjoitetun sanan voimaa vastuuta kantavien vanhempien sydämille, enemmän hetkiä, jolloin heille teroitetaan äidin ja isän suurista velvollisuuksista. Koti on se joka rakentaa tai purkaa yhteiskuntamme. Siksi voimakasta työtä kotikasvatuksen hyväksi, että kansamme eläisi, kasvaisi suureksi, että Jumala valtakuntaamme siunaisi. — ("Koti"-lehdessä E. V—s.)

Nykyinen kurssimme rahalähetyksille SUOMEEN

Postin kautta ja sähköteitse on

Smk. 60:00 Dollarilta.

Myös myömme pankki-osoituksia (shekkejä) markoissa yllämainit. kurssin jälkeen ja erikoisia, kolmen prosentin korkoa vetäviä matkustajien shekkejä dollareissa, jotka Suomessa lunastetaan siellä voimassa-olevan dollarin kurssin jälkeen.

Lähetyskulut rahalähetyksille postin kautta on 15c. summille alle $20.00; sitä suuremmilta summilta mitään kuluja ei peritä.

Lähetyskulut sähköteitse on $3.56 kaikilta summilta.

Kaikki lähetykset osoitetaan postin kautta, jos sähkösanomalähetystä ei erikoisesti pyydetä.

Osoittakaa lähetyksenne vastaanottajan ja lähettäjän osoitteella varustettuna osoitteella:

Foreign Department
First National Bank
HANCOCK :: MICH.
—Perustettu v. 1874.—
Varat yli..........$3,000,000.00.

Kirjoittakaa suomeksi; meillä on kuusi suomalaista liikkeessämme.

Prince Albertin seuduilla saadaan harvinaisen hyvä sato.

Prince Albert, Sask. — Vehnästä ja kauroista saadaan tässä piirissä erinomaisen hyvät tulokset, vehnästä keskimäärin noin neljäkymmentä bushelia eekkeriltä.

RAHAA Suomeen

lähettäessänne ottakaa huomioon, että allekirjoittaneella on joka päivä tiedossa Suomen rahan todellinen arvo ja voi niinollen maksaa aina päivän korkeimman kurssin rahalähetyksistä.

KURSSI ON TÄNÄÄN

53.00

SUOMEN MARKKAA CANADAN DOLLARISTA.

Kaikki lähetykset osoitetaan postin kautta, jos sähkösanomalähetystä ei erikoisesti vaadita. Sähkötysmaksu on $4.30. Lähetyskulut rahalähetyksille on 40c summille $40.00 asti, 50c summille $50.00 asti, 75c. summille $100.00 asti. Jokaiselta seuraavalta sadalta 25c.

Tiedustelkaa erikoiskurssia isoille lähetyksille.

Lähettäessänne rahoja tulee vastaanottajan ja lähettäjän nimet ja osoitteet kirjoittaa hyvin tarkasti.

Erick J. Korte,
PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

Huomioita ja mietelmiä.

Englanti on kuuluisa hyvistä hevosistaan. Viimeisen maailman sodan aikana niitä vietiin suuret määrät eri sotanäyttämöille, muun muassa Mesopotamiaan sotahevosiksi ja kuormahevosiksi. Nyt kun sota on ohi, niitä on palautettu suuret määrät takaisin. Toisin paikoin palauttamiskustannukset ovat olleet niin suuret, että on katsottu edullisemmaksi tappaa hevoset kuin kulettaa takaisin Englantiin.

Tällainen tappamistuomio oli annettu jo niille kolmellekymmenelle tuhannelle hevoselle, jotka ovat Mesopotamiassa ja joitten yhteinen arvo on vähintäin seitsemän ja puoli miljoonaa dollaria, keskimäärin $250 hevonen. Nyttemmin kuitenkin on havaittu, että ne sieltä voidaan kulettaa takaisin kolmellakymmenellä dollarilla kukin hevonen, joten Englannin hallitus tulisi saamaan kulutuskustannusten lisäksi kolmisen miljoonaa näistä hevosista.

Tämä pieni seikka yksinänsä on kuvaava niistä ylettömän suurista ja moninaisista kustannuksista, joita sota aiheutti siihen osaaottaneille. Ihmekö siis, että nykyinen ja meidän jälkeinenkin ihmispolvi huokaa ja saa vastakin huoata ylettömän raskaitten velkakuormien alla.

* * *

Miljoona joka päivä. Suomen rahaministeri ilmoittaa, että suomalaisten ulkomailla matkusteleminen maksaa Suomelle nykyisin miljoonan markkaa joka päivä, siis 365,000,000 markkaa vuodessa. Se merkitsee enemmän kuin sadan markan lisäverotuksen jokaista Suomen asukasta, miestä, vaimoa ja lasta kohti.

Matkustaminen on sekä hyödyllistä etä opettavaa sille, joka pitää silmänsä ja korvansa auki, ja jolla on ymmärtäväiset aivot, mutta sellaisessa taloudellisessa tilassa olevalle maalle, kuin missä Suomi nykyisin on, moiset matkakustannukset ovat — liikaa, kerrassaan liikaa.

Matkustellessa ei kasvateta leipää eikä tuoteta muitakaan elämisen välttämättömiä tarpeita, ja kun kuitenkin niiden tuottaminen tätä nykyä Suomelle olisi kaikista tärkeintä, niin olisi suotavinta, että matkakustannukset ja matkustuksiin kulutettu aika käytettäisiin tuottavaan, hyödylliseen työhön. Huvimatkustelu voisi tapahtua suotuisempien taloudellisten aikojen tultua.

* * *

Vertailun vuoksi edellisen ohella mainittakoon, että Suomen vapautussota hiljattain julkaistun yksityiskohtaisen tilityksen mukaan tuli Suomelle rahassa maksamaan 261,550,226 markkaa ja 67 penniä. Ne menot olivat — hirvittävän suuret, mutta mitä ne ovat nykyisten Suomen ulkomaisiin huvimatkamenoihin verrattuna!

* * *

Ihanaa lienee elää aikansa ohjelmalla: syökäämme ja juokaamme — ollenkaan muistamatta sen jälkeen tulevaa — vedenpaisumista.

Sen lähenemistä ilmoittaa Suomen rahan arvon huikea aleneminen.

* * *

Mitähän ne pelkäävät? Venäjän bolshevikihallitus on pyytänyt Yhdysvalloilta — avustusta. Niin ilmoitetaan sanomalehdissä ja selitetään, että Yhdysvallat on luvannut avustaa noin puolentoista miljoonan dollarin arvosta kuukaudessa ehdolla, että Venäjällä olevat amerikalaiset sotavangit päästetään vapaaksi. Tähän ehtoon eivät bolshevikihallitusherrat ole suostuneet. Vaativat avustusta ilman ehtoja.

Luulisi että amerikalaisten vapauttaminen olisi bolshevikeille mieluinen tehtävä. Säästyisihän niidenkin käyttämä ruoka venäläisille amerikalaisten kotimaahansa palattua. Miksikä siis bolshevikit eivät tahdo vapauttaa amerikalaisia sotavankeja?

Pelkäävätkö ne, että vapauteen päässeet ja venäläisiä bolshevikioloja omin silmin nähneet ja vuosikausia kokeneet amerikalaiset — "kanteleisivat kieliä", kertoisivat tosioloiset tietonsa maailmalle ja siten paljastaisivat bolshevikivaltakunnan sisäiset olot. Eivätkö ne siedä paljastamista?

Millaiset ne olot sitte todellisuudessa ovat? Ovatko ne todella niin kurjat, että niiden salaamiseksi kannattaa uhrata puolentoista miljoonan kuukautinen avustus, ja merkitseikö niiden julkisuuteen tuleminen bolshevikihallitukselle sellaista vaaraa, että sen estämiseksi ollaan pakoitetut moisiin varovaisuuskeinoihin?

Tiedot Venäjältä yhä edelleen ovat ristiriitaiset. Se vain on varmaa, että vallankumous siellä yhä jatkuu ja että sitä johtaa verisin käsin ryhmä talous-ihanteellis-ihmisiä, jotka ulkomaailma tuntee nimellä — bolshevikit. Heidän valtansa horjuttavista myrskyistä huolimatta näyttää kykenevän pysyttelemään valtasatulassa vielä ainakin jonkun aikaa. Selitykseksi siihen on mainittava venäläisten alhainen sivistystaso ja kykenemättömyys parlamenttaariseen, kansanvaltaiseen itsehallintoon. Itsevaltius muodossa taikka toisessa näyttää olevan lapsitilassa oleville kansoille ominainen ja ehkä myös menestyksellisinkin hallitusmuoto.

Kansan sivistystyötason kohotessa herää sen itsehallintohalu. Siihen suuntaan tilanne Venäjälläkin kehittynee, mutta sinne mennessä sen näkyy pitävän käydä monien valtiomyllerrysten kautta, joista yksi merkillisimpiä on nykyinen bolshevistinen tyrannihallituskausi.

* * *

Sotajumala työttömäksi. Amerikan Yhdysvaltain sotalaitoksen kemiallinen osasto ilmoittaa keksineensä sellaisen myrkyn, että kolme tippaa ihmisen iholle tiputettuna tappaa uhrin muutamassa sekunnissa. Tämä keksintö on johtanut sellaisten ilmalaivoihin sovitettavien ruiskujen keksimiseen, joilla voidaan sanottu myrkkyneste ruiskuttaa vihollisten armeijoihin ja vihollismaitten siviiliväestöön. Muutamalla tonnilla sanottua nestettä voidaan hävittää kokonaan miljoonamiehinen armeija.

Tällaisten keksintöjen kautta sodat menettävät kokonaan entisaikaisen merkityksensä ja mielenkiintoisuutensa. Entisaikaan kullakin miehellä miekkoineen, tapparoineen ja keihäineen oli tilaisuus osoittaa henkilökohtaista kunnokkuuttaan ja vastustajaansa parempana pelastautua— voittajana. Silloin miehet menivät v a p a a e h t o i s i n a sotilaiksi. Mutta mitä merkitystä nykyisin on persoonallisella kunnokkuudella? Mitä pelastusmismahdöllisuutta parhaallakaan miehellä ilmasta hänen päälleen ruiskutettavalta myrkkynesteeltä? Ei mitään. Ihmekö siis, että nyt miehet täytyy vetää pakkotoimin armeijaan. Sota on jo menettänyt sankarillis-romanttisuutensa. Se on tullut vastenmieliseksi. Miehet eivät halua joutua laporatorioitten kemistien myrkkyuhreiksi, joten ennenpitkää sotajumalakin joutunee työttömäksi ja kansojen hallitukset ovat pakoitetut turvautumaan toisellaisiin keinoihin erimielisyyksiensä selvittämiseksi.

Hiljan perustettu Kansojenliitto on yksi kokeilu siihen suuntaan ja sen päämäärän saavuttamiseksi.

* * *

Maanviljelijäin paratiisitoiveita. Onneksi kaikki uudet keksinnöt eivät ole hävitysvälineitä. Toki muutamat ovat tarkoitetut tuotanto- ja rakennusvälineiksi. Yksi sellainen aivan uusi keksintö on — sähkön valmistaminen tuulesta. Eräs amerikalainen sähköyhtiö on pitkien kokeilujen kautta onnistunut saamaan kokoon sellaisen — tuulimyllylaitteen, joka on helppo rakentaa vähillä kustannuksilla, käy itsestään tuulen voimalla ja kokoaa tuulesta sähköä erikoisiin pattereihin, joista sitä sitte tarpeentullen voidaan käyttää kaikkeen valoa taikka voimaa tarvittaviin toimiin, kuten esimerkiksi koko maanviljelystalouteen tarvittavaan valoon sähkövalona ja voimana käyttämään kermaneroittaja konetta, pesukonetta, silitysrautaa kuumana pitämään, lämmittämään huoneita, pumppaamaan vettä kaivoista j.n.e.

Kun tuuli toki vielä on ilmaista ja kun kyseessä olevanlainen tuulimyllyinen sähköntekijä ei kysy mitään muita kustannuksia, kuin halparakenteisen tuulimyllyn ja kerta pari öljyä vuodessa muutamaan akseliin, niin moisen laitteen voi siihen tutustuttua hankkia kuka tahansa pienviljelijä, "homesteaderikin", ja laittaa kotinsa ja maanviljelystaloutensa ajanmukaiseen kuntoon, sähkövaloiseksi ja sähkövoimaiseksi, niin että taloustyöt, kirnuamisesta lapsenliekuttamiseen saakka voidaan tehdä sähkövoimalla sähkövaloisessa farmitalossa ja kaikki miltei ilmaiseksi Jumalan tuulien armosta.

Tämähän puhuu pian saavutettavista maanviljelijäin paratiisimaisista oloista. Maanviljelijät toki ovat siksi etäällä toisistaan, että tuulimyllyjen siivet sopivat pyörimään toisiinsa hakkaamatta. Kelpaa silloin köyhänkin miehen elää maanviljelijänä ja valjastella sähköhevosiaan työtouhuja toimittamaan, ja itse herroiksi niitä ohjaella.

* * *

Dollarin ostoarvo. Sanomalehdet pitävät suurta hälinää siitä, miten korkeat työläisten palkat ovat kaiken nykyiaikaisen pahan alkutekijänä, ja ne kaikella tavalla auttavat parhaillaan käytävässä palkkojen laskemissodassa palkkojen laskemista — ikään kuin sen kautta pahat poistuisivat.

Tässä kiireessä ei ollenkaan muisteta sitä seikkaa, että dollari nykyisin on vain noin yksi kolmasosa siitä dollarista, mikä se oli esimerkiksi 11 vuotta sitte.

Todisteena tälle väitteelle mainitsemme hiljan Yhdysvaltain sotaosaston hallitukseltaan armeijalle vaatimaa palkonkoroitusta, jolle tueksi se tilastonumeroin todisti, että sitte vuoden 1910, siis 11 vuotta sitte Amerikan dollari on menettänyt 63 prosenttia ostoarvostaan, joten nykyisen dollarin ostoarvo silloin dollarin ostoarvoon verrattuna on vain 37 senttiä.

Tilanne tässä suhteessa on vieläkin kireämpi Canadassa kuin se on Yhdysvalloissa, sietäisi siis työläisten palkkojen laskijoille ja laskemista suosiville muistuttaa tästä dollarin ostoarvon eroavaisuudesta, kun ne tekevät vertailuja entisten halpojen palkkojen hyvistä ja nykyisten korkeitten palkkojen huonoista ajoista, ja yrittelevät umpimähkään laskea palkat vuoden 1910 palkkatasolle.

J. A. Mustonen.

Miten vanhoja sukupuolitaudit ovat.

Sukupuolitaudit ovat luultavasti yhtä vanhoja kuin ihmiskuntakin. Kuppatauti eli syfilis on ollut eri nimillä tunnettu eri osissa maanpalloa niin kauan kuin historia tietää kertoa ja on se kaikkialla huomattu vaaralliseksi ja hävittäväksi ihmiskunnan viholiseksi. Syfilis nimitys on saanut alkunsa eräästä kuuluisan italialaisen Frascatoriuksen vuonna 1521 kirjoittamasta runosta, jossa kerrotaan kuinka eräs Syfilis niminen, kuningas Alkithousin paimen, omisti kuninkaalleen jumalallista kunnioitusta ja siitä rangaistukseksi tartutti Apollo häneen kuppataudin.

Kiinan historialliset aikakauskirjat tietävät jo niin aikaisin kuin v. 2637 e. Kr. kertoa taudista, joka kaikista päättäen on ollut kuppatauti. Indian lääketieteellisissä aikakirjoissa mainitaan sitä jo 400 vuotta ennen Kristusta. Hippokrates kertoo kuppataudin olleen tunnetun vanhoille kreikkalaisille ja roomalaisille.

Ensimäiset varmat tiedot kuppataudista Europassa ovat vuodelta 1494, jolloin se raivosi hirvittävässä määrässä Ranskan kuninkaan Kaarle VII armeijassa ja myöhemmin myöskin siviiliväestön keskuudessa. Amerikassa ei varmuudella tiedetä kuppataudin olleen ennen Columbuksen tänne tuloa. Kuten kaikki muutkin taudit raivoaa kuppatauti pahimmin siellä, missä suuret ihmisjoukot kokoontuvat yhteen, kuten suurissa kaupungeissa, armeijoissa j.n.e.

Maailman sodan ensimmäisenä vuonna kerrotaan yhden maan sotaväen keskuudessa enemmän miehiä tulleen taistelukyvyttömiksi sukupuolitautien tähden kuin haavoittumisen tähden taisteluissa. Muuan rykmentti menetti enemmän miehiä sukupuolitautien tähden harjoitusleirillä kuin joku toinen rykmentti eräässä sodan verisimmistä taisteluista.

Nykyaikana on jo päästy täysin selville niistä kauheista vaurioista, joita kuppa ja muut tarttuvat sukupuolitaudit aiheuttavat, ja sen tähden onkin niitä vastaan noustu tarmokkaasti taistelemaan.

Tullihallituksen tilastokonttori on antanut seuraavia tietoja vuoden kuuden ensimäisen kuukauden ulkomaankaupasta (tuonnissa on ilmoitettu cif-arvo ja viennissä fob-arvo):

Mainittuna aikana nousi tuonti tänä vuonna yhteensä 1,607,5 miljoonaan markkaan ja vienti 715,6 miljoonaan.

V. 1920 oli vastaavana aikana tuonti 1.492,8 ja vienti 786,8 miljoonaa markkaa.

Suuret valtamerilaivat lähtevät:

Canadian Pacificin	"MINNEDOSA"	Montrealista syyskuun 2 p:vä
Canadian Pacificin	"EMPRESS OF FRANCE"	Quebecista syyskuun 3 päivä
Canadian Pacificin	"CORSICAN"	Montrealista syyskuun 9 p:vä
Valkean Tähden	"MEGANTIC"	Monteralista syyskuun 10 p:vä
Canadian Pacificin	"EMPRESS OF BRITAIN"	Quebecista syyskuun 10 päivä
Cunard Anchor-Don.	"SATURNIA"	Monteralista syyskuun 10 p:vä
Canadian Pacificin	"TUNISIAN"	Monteralista syyskuun 10 p:vä
Canadian Pacificin	"VICTORIAN"	Montrealista syyskuun 16 p:vä
Canadian Pacificin	"VEDIC"	Montrealista syyskuun 17 p:vä
Canadian Pacificin	"METAGAMA"	Montrealista syyskuun 17 p:vä
Canadian Pacificin	"MELITA"	Montrealista syyskuun 23 p:vä
Valkean Tähden	"CANADA"	Montrealista syyskuun 24 p:vä
Canadian Pacificin	"EMPRESS OF FRANCE"	Quebecista syyskuun 24 päivä
Cunard Anchor-Don.	"CASSANDRA"	Montrealista syyskuun 24 p:vä
Canadian Pacificin	"MINNEDOSA"	Montrealista syyskuun 30 p:vä

Lähempiä tietoja pilettien hinnoista y. m. matkoja koskevista asioista antaa joko suullisesti eli kirjeellisesti yllämainittujen linjojen suomalainen edustaja Canadassa

ERICK J. KORTE,

PORT ARTHUR, ONT., CANADA.

Tämä on se Aika jolloin Nuori Väki tekee

Tulevaisuuden Suunnitelmiaan

Ja tuhannet nuoret

Canadalaiset ovat päättäneet saada tulevasta vuodesta hyötyä, joka riittää heille koko loppuiäkseen.

HEIDÄN TULEVAISUUTENSA RIIPPUU HYVIN SUURESSA MÄÄRIN SIITÄ MILLAISEKSI HE SEN ITSE MUODOSTAVAT,

tulkoonpa heistä sitten tyhjäntoimittajia tai ahkeria kansalaisia, jotka tekevät parhaansa vanhan maailman paremmaksi tekemisessä ja itsekin saavat nauttia siitä täyden osuutensa.

Yhdeksänt. vuoden

kuluttua tämä koulu taasen valmistuu tekemään asiat selvemmiksi ja varmemmiksi suurelle joukolle nuorta väkeä, joka otta osaa meidän kursseihimme.

SYYSLUKUKAUSI alotetaan tiistaina, syyskuun 6 p:nä.

Opiston toimisto on avoinna elokuun aikana koulupäivinä ilmoittautumista varten kello kolmesta viiteen.

The National Business College

PORT ARTHUR — **C. E. KING, Johtaja**

JACQUES LAKE, JASPER PARK

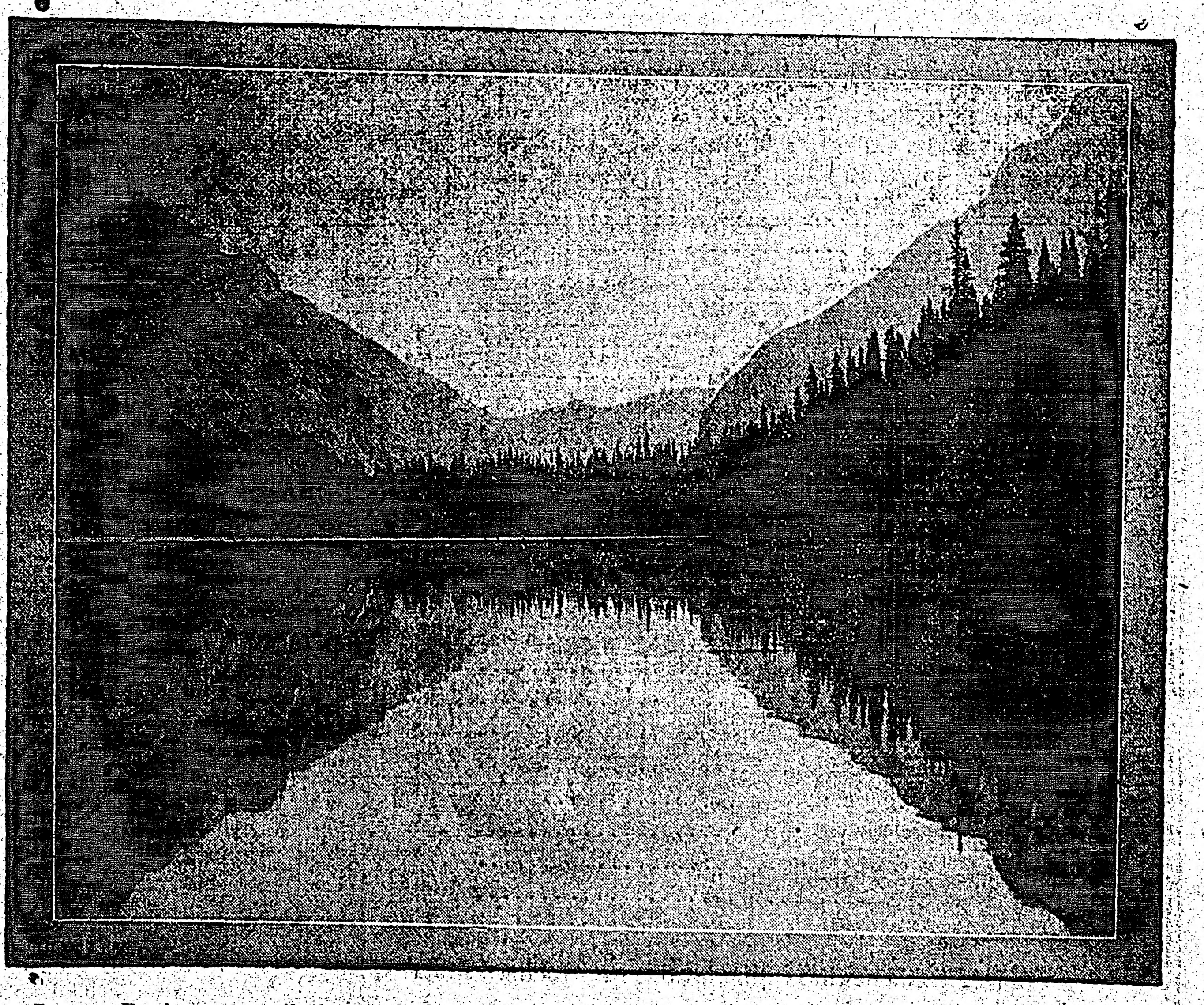

Jasper Park on maailmanmatkailijain ja vuoriston ihailijain uusi Mekka. Uusia loistavia näköaloja avautuu katsojan silmien eteen tässä Canadan ihmeellisessä matkailijaseudussa. Siellä on 4,400 neliömailia majesteetillista, loputonta vuoristomaisemaa. Canadian Nationalin Tyynenmeren rannikolle johtavat linjat kulkevat Jasper-puiston läpi.

LIIKEMIEHET! Ilmoittaminen lehdessämme tuottaa hyviä tuloksia.

KIRJOJA

Seuraavia kirjoja on nykyään saatavana Canadan Uutisten kirjakaupasta:

Uusi Testamentti (Uusi suomennos)	.75
" " (vanha ")	.65
Herran Tulen Kantaja	$2.00
Biblia (Pienempiä)	1.75
" (Keskikokoa)	2.00
" (Isoja)	2.50
Uusi Postilla (Laestadiuksen)	3.50
Keittokirja	2.00
Kodin Keittokirja	2.25
Pyhä Kaipuu	1.75
Kansallista Itsetutkistelua	1.35
Minkä Mitäkin Italiasta	1.25
Vieläkin Siitä Ajasta	1.25
Silmä Yössä	2.00
Maan kiroissa	2.00
Tiellä	2.00
Kotikuusen kuiskehia	2.50
Erään perhosen joululahja	3.00
Putkinotko	3.50
Uuteen Maailmaan	2.00
Harhama	2.00
Onni I & II	3.00
Mitä on kuolema	1.75
Kalevalan Avain	3.50
Rauhan Sointuja	2.50
Koraalikirja	2.00
Pyhäkoulun laulukirja (nuoteilla)	3.50
Martti Luther	2.00
Amerikan Suomalaisten Historia	1.75
Finn in America	.50
Tarinoita Amerikan Suomalaisista	.25
Kaivannosta hautaan	1.25
Ylös helvetistä	2.50
Jean Sibelius	1.45
Mäkelän Pentti	1.50
Pienestä pappilasta	1.25
Viina kuninkaat	1.25
Tähtimaailma ja meidän uskomme	1.35
Ei sitä voi koskaan tietää	1.50
Mooses ja hänen hevosensa	2.50
Vapautus	1.25
Työn kourissa	1.50
Rakkaus on nopeampi Piiroisen pässiäkin	1.25
Petsamon rata	1.35
Paimen ja lampaat	1.25
Punapää Roosa	1.50
Munkkikammio	.85
Sianhoito oppikirja	.75
Olli Ruudin morsian	1.25
Vihollisten leirissä punaisten kapinan aikana	1.75
Kapinoitsija	1.50
Kolme hyvää juttua	1.25
Michiganin Kuparialue ja suomalaiset siirtol.	1.00
Biologia	2.00
Miksi tahdon olla suomalainen	.85
Piloja ja Pilakuvia	.50
Pilajuttuja ja piirroksia	.35
Syyttömänä tuomittu	.35
Colliers New Photographic Hist. of the World War	5.00
Englantilais-Suomalainen Sanakirja (Arminen)	3.50
Suomalais-Englantilainen Sanakirja	3.25
Sanakirja (Rekonen)	2.25
Katekismus	.35
Raamatun historia	.75
Pyhäkoulun laulukirja	.35
Minä ja muut	1.00
Opiksi ikä eletty	.60
Eläinten lääkäri	.4[illegible]
Ihmeellinen Unikirja	.35
Punainen kapina Suomessa 1918	.75
English-Finnish St. Luke	.35
Punanen kardinaali	.40
Unisampo	.50
Verenimijäin uhri	.50
Amerikan Suomalaisten kotilääkäri	.50
Elämää ikuisessa yössä	.50
Viisi tarinaa	.15
Muuan katuvallan kumous	.10
Myötävirtaan	.10
Moraalin Uhripappi	.10
Suomen Perustuslaki ja Hallitusmuoto	.25
Kaukomieli	.85
A Finnish Grammar	1.35
What I saw in Finland	1.25
That Printer of Udell's	2.00
Undying Fire	2.00
The Sampo	2.00
Life and Heroic Deeds of Roosevelt	2.00
Finland and the Finns	2.00
Sionin Kannel	1.00
Virsikirja, virret ainoastaan	.75
Virsikirja " "	.50
Virsikirja, täysi	1.00

Kirjoja voidaan tilata allaolevalla osoitteella. Raha tulee seurata tilausta.

Canadan Uutiset,
PORT ARTHUR, ONT.

Meiltä ja Kaikkialta

MANYBERRIES, ALTA.

Tämä paikka sijaitsee 50 mailia etelään Medicine Hatistä, siis etelä Albertassa, lähellä Montanan rajaa. Tänne on suomalaisia asettunut maanviljelijöiksi noin 12 vuotta takaperin. Heidän lukumääränsä on nykyään noin 40 perhettä. Keskimäärin omistavat kansalaisemme noin 320 eekkerin maapaloja, jotka ovat otetut hallituksesta asunto-oikeudella. Maa on pinnaltaan vähän aaltoilevaa ja osittain aivan tasaista aavikkoa. Nisun viljelys on päälinkeino paikkakunnalla, kuten yleensäkin Canadan aavikkomailla. Maanlaatu on hyvää. Jos sademäärä olisi riittävä, kannattaisi viljelys erinomaisesti. Mutta kuumuus ja siitä johtuva kuivuus tekevät useina vuosina suurta haitaa, kun myöskin joskus esiintyvät raesateet. Katsoen noin 12 vuoden kuluneeseen aikaan voi sanoa, että ainoastaan noin joka kolmas vuosi antaisi tyydyttävän sadon, se on: noin 20—35 bushelia eekkeristä. Tästä syystä ei ole maanviljelijät päässeet täällä yleensä sanottavasti vaurastumaan aineellisesti, jopa on moni joutunut täyteen vararikkoon ja menettänyt maansa. Sellainen kohtalo muutoin voi tapahtua toisille missä hyvänsä. Sillä syitä on monenlaisia.

Useita huonoja vuosia on tullut tämänkin paikan osaksi. Mutta nyt näyttää olevan kokolailla tyydyttävä sato, joten maanviljelijät jatkaa toivossa työtään.

Henkistä viljelystä on tälläkin paikkakunnalla ollut olemassa jo pitemmän aikaa. Maaperä siihen nähden on neljän laatuista. On niin sanottua "compoita", kivikkoa, Ryssänhäkkärää ja "thingfiitiä". Kuitenkin löytyy jonkunverran hyvääkin maata. Auringonpaistetta täällä on runsaasti ja hengen virrat ovat vettä täynnä. Kun vaan yhä edelleen raivaustyötä tehdään tasoittamalla kuhmupaikat ja täyttämällä syvänteet, sekä perkaamalla kivet ja haitalliset rikkaruohot, niin rauha rakkaus, totuus, puhtaus ja yksimielisyys kaunistavat kylämme yhä enemmän.

Kesäkuun lopulla ja heinäkuun ajalla olin tilaisuudessa tekemään pienen lähetysmatkan muutamilla paikkakunnilla Albertan ja Saskatchewanin maakunnissa.

Alkumatkalla sain toverikseni Matti Tuiskun. Foremost oli ensimmäinen paikka missä pysähdyimme. Saimme eräältä norjalaiselta autokyytiä noin 10 mailia ja pääsimme Matti Kankaan kotiin. Hänen veljensä August oli jo ennestään minulle vähän tuttu. Sinne saimme kyytiä jo samana iltana. Toimeliaita farmareita näyttivät Kankaan veljekset olevan. Hupaisesti kului aika keskusteluissa elämän kokemuksista ja maailman nykyisestä tilanteesta, johon meille antoi erityistä aihetta mukanani olevan "Helena profeetan" kirjan ihmeelliset ennustukset. Tuo kirja lienee jo muutoin verrattain laajalti tunnettu myös Amerikassa. Ilmestynyt Suomessa kirkkoherra K. K. Sarlinin kustannuksella Kuopiossa 1920, jo vähän ennenkin useissa painoksissa. Käännetty nykyään myös ruotsin ja tietääkseni jo engl. kielellekin. Siinä kirjassa on ihmeellisiä taivaan näkyjä ja horrostila-saarnoja, sekä profeetallista ilmoitusta nykyajasta ja tulevista, kuten antikristuksen ilmestymisestä ja Tuhatvuotisesta valtakunnasta, sekä viimeisestä tuomiosta y. m.

Kukapa ajatteleva ihminen ei mielenkiinnolla aikanansa tutki ja saatavissa olevia ilmoituksia ilmoita ja merkkejä tarkastele. Onhan ne sitä varten annettukin meille.

Seuraavana päivänä, joka oli sunnuntai, vei Aug. Kangas meidät autollaan jälleen veljensä kotiin, missä oli seurat. Paikkakunnan pienilukuinen suomalaisväestö ollen kaikin saapunut. Jumalan armoa ylistettiin ja Herran sanan neuvoja muisteltiin. Vielä pidettiin hengellinen kokous Sunin talossa, sekä uudelleen seuraavana päivänä Matti Kankaassa.

Ilmari Suominen ja Hjalmar Niemi olivat yksinäisiä miehiä, siis yksin talossaan sekä isännän että emännän tehtävissä. Vuodentulon toiveet, varsinkin jos kellä oli ruista, näyttivät tyydyttäviltä. Kansalaisemme osottivat kaikkea ystävällisyyttä ja olivat suosiollisia kristillisyyttä kohtaan. Kiitämme kaikesta osanotostanne Herran Jeesuksen lähetystyöhön.

Heinäk. 1 p. saavuimme Barons nimiseen paikkaan, mikä on 30 mailia pohjoiseen Lethbridgestä. Siellä on useampia kansalaisia kuin edellisessä paikassa. Saimme asunon John ja Mrs. Laineen kodissa. Siellä olikin paljon tilaa ja Mr. Laine kyyditsi meitä autollaan useassa paikassa kansalaisten työnä, sekä haalissa missä oli meillä kokous sunnuntaina heinäk. 3 p. Peräti huonon kelin vuoksi ei sinne ollut saapunut paljon kuulijoita. Mutta Jumalan sanalla muistutettuna, kannoimme huolemme Hänelle, joka sanoo: Kussa kaksi tahi kolme kokoontuu minun nimessäni, siellä olen minä heidän keskellänsä. Senjälkeen saimme käydä Ville Rovasen kodissa, jossa oli paljon vieraita ilta-aterialla. Kiitämme kaikesta ystävällisyydestänne. Saakoon Jumalan armo kirkastua Jeesuksen kautta vieläkin monille Baronsin hajalla asuville kansalaisillekin autuudeksi. Kiitos erittäinkin John ja Mrs. Laineelle palveluksestanne.

Barons'ista palasi veli Tuisku jälleen kotiansa, joten jouduin yksin matkaani jatkamaan. Oli aikomukseni käydä aina Dumblane'ssa, Sask., asti. Siellä oli eräitä vanhoja ystäviä, jotka Rollasta, N. Dakotasta, ovat muuttaneet sinne noin 15 vuotta takaperin. Olin saanut kehoituksen tulla käymään siellä. Pitkä oli sinne kierros, kun oli mentävä Calgaryn ja Saskatoonin kautta. Mutta heinäk. 8 p. saavuin onnellisesti perille. John Lehtola oli asemalla vastassa. Vielä hyvin tunsivat vanhat naapurit toisensa noin 16 vuoden jälkeen siitä kuin oli Rollassa naapurina oltu. Tosin oli jo aika hieman piirteitä kasvoissa muodostanut toiselta jos toiseltakin. Mutta olipa saman Jumalan armo ylläpitänyt ja toivona yhä matkalla. Pian päästiin Lehtolan kotiin jossa Mrs. Lehtolalla oli kuten ennenkin pöytä katettu matkasta tulleiden virkistämiseksi. Hauska oli tavata heitä. Pojat olivat jo aikamiehiksi kasvaneet ja kaksi heistä oli vanhusten kanssa heidän apunaan ja ilonaan elämän tehtävissä. Kovin oli hauskaa muistella Jumalan suuria armotekoja. Runsaasti on Lehtolan kodissa "Elämän leipää" ja armoa armon lisäksi tarvitsevatkin elämäntien kulkiat.

Sunnuntaina pidettiin kokous kouluhuoneella. Paikkakunnalla on Presbyterisen kirkkokunnan naislähetti neiti Heinonen pitäen siellä sunnuntaikoulua ja hengellisiä kokouksia. Hän oli myös tilaisuudessa mukana ja avusti laulua urkusoitolla.

Mauno Hjelt, entisen pastori Oscar Hjelt vainaan veli on myös yksi entisiä Rollan asukkaita ja myös vaimonsa. Heidän kotonaan sain myös olla "kuten kotona," heimolaisia kuin ovat henkisesti. Veli Hjelt kyyditsi autollaan tilaisuuden ja tarpeen mukaan. Hänen sisarensa Ida sekä vanha äitinsä asuvat yhdessä hänen kanssansa ja uskossa eläen tunnustavat Vapahtajaa, ollen siten myös Jumalan apulaisia Herran työssä tuossa pienessä Hjeltin kotipiirissä — seurakunnassa. Jumala on siunannut heitä lahjoillansa runsaasti. Olin Dunblanessa 10 päivää. Pidimme myös 10 kokousta. Osanotto oli runsaslukuinen olosuhteisiin katsoen. Dunblanen kansalaiset asuvat verrattain laajalla, noin 40 mailin alueella, joten kokouksia on pidettävä monissa eri paikoissa.

Sunnuntaina 17 p. oli kokous kouluhuoneella. Siellä oli mukana presbyteri kirkkokunan, sen piirin superitentti Dr. Gran. Hän puhui lähetystyöstä ja toimitti yhden kastetoimituksen. Neiti Heinonen tulkitsi kaikki suomeksi.

Dunblanessa on yli 100 suomalaista perhettä. Apostolislutherilaiseen suuntaan kuuluvia lienee noin 30 perhettä. Ev. Lutherilaisella seurakunnalla ei ole nykyään vakituista opettajaa, sitte kuin past. Tapola on muuttanut pois paikkakunnalta. Mr. Hjelt on toimittanut eräitä kirkollisia toimituksia.

Itäpuolella Saskatchevan jokea asuu noin 10 suomal. perhettä. Siellä oli kokous Jacksonin ja Hautalan kodissa. Sielläkin useita vanhoja tuttuja. Lehtola, Mr. ja Mrs. Hjelt olivat vielä mukana antaen kyytiä maalla ja "merellä".

Kiitollinen muisto jäi erittäin Dunblanessa käynnistä. Sydämellinen kiitos runsaasta matka-avusta. Vaimoni lähettää myös erityiset terveiset ja kiitokset niille, jotka erittäin häntä ovat muistaneet, kuten Mrs. Hanson y. m.

Paluumatkalla kävin vielä Shanavon'issa eli "Nummelan kontrilla", missä asuu noin 25 suomalaista perhettä. Mr. Mattsonin ja Raketin tykönä pidimme seuroja. Dunblanessa ja Nummelassa saavat kansalaiset melko hyvän vuodentulon yleensä, paitsi joitakin Dumblanessa, joilta raesade on vienyt viljan.

Kiitän Nummelan kristityitä kaikesta rakkaudetsaan. Heinäk. 29 p. pääsin kotiin tältä noin 1,500 mailia pitkältä kierokselta. Paljon kysyy noin monimutkainen matka aikaa ja rahaakin. Mutta molemmat hyvin käytettynä tuottavat siunausta.

Tämä on nyt aivan lyhyt pikasilmäys täältä ja matkalta. Mutta kirjeeni näinkin on jo melkoisen pitkä, joten jääköön se siihen.

Toivon kansalaisille kaikkialla menestystä.

Kunnioittaen
E. Ovaskainen.

CHASE RIVER, B. C.

Elokuulla.

Eipä ole taas näkynyt uutisia pitkään aikaan C. Uutisten palstoilla täältä C. Riveriltä. Häiritsen siis vähän hiljaisuutta.

Kesä on täällä ollut sateinen, joten heiniä tuli paljon ja hyviä, kun oli satamatta juuri heinäntekoaikana. Perunoita saamme niin ollen myöskin paljon. Mansikoita oli paljon ja tuli hyvä sato, vaikkakin olivat huonommassa hinnassa kuin muina vuosina.

Kaura antoi myöskin hyvän sadon. Muista vilja- ja juurikasvilajeista en juuri tiedä mainita, kun emme ole C. Riverillä varsinaisia maanviljelijöitä.

Työmaaolot ovat menneet hyvin huonoiksi. Työtä ei tehdä kaivoksissa, joissakin vain 3—5 päivää viikossa ja palkat ovat laskeutuneet huimaavalla vauhdilla kämpillä ja kaivannoissa. Siitä huolimatta on ruokatavara korkeassa hinnassa. Vaatetavarain hinnat ovat vähän laskeutuneet.

Amerikalaisia huvimatkailijoita on tänä kesänä ollut täällä tavallista enemmän kämmppäämässä. Suurilla, upeilla autoillaan saapuvat tänne nauttimaan raikasta meri-ilmaa.

Sementtitie on melkein valmis Nanaimosta C. Riverin sivu. Kylläpä sitä on saatu odottaakin vuosia. Oli se jo aikakin saada hyvä tie. Automopiiliä on täällä enemmän kuin suurkaupungeissa, vaan siitä huolimatta on ollut huono tie.

Vierailijoita on ollut kylässämme tänä kesänä paljon. Kaikkien nimiä en enää muistakaan. Mr. ja Mrs. Virtanen sekä heidän tyttönsä Bellinghamista; Mrs. ja Mr. Rantala sekä tytär Seattlesta, vierailivat O. Rantalan luona täällä. Mrs. ja Mr. Mäkinen ja Mr. Hunnakko Vancouverista J. Koskelan luona. Mrs. Jacobson, Mr. M. Luoman sisko ja Mrs. Jacobsonin poika ja tytär vierailivat Mr. M. Luoman talolla, kotoisin Winlokista, Wash. Mrs. Koski vieraili Mrs. Salon luona, kotoisin Britanian mainilta. Miss Kerttu Salminen Port Henin kontrilta vieraili Mr. Wiklundin talolla Nanaimossa.

Sairauden syytä en tunne. Toi- Sairaalassa on Mrs. L. Haapala von pikaista parantumista.

Suomeen lähtivät viime kuussa Mr. J. Heino ja Mr. A. Saari, matkan määräpaikkaa en tiedä.

Toivoisin että joku olisi minua virkeämpi ja kirjottaisi uutiset lehteen hieman tuoreempina, sillä minun kynäni on edelleen se

Tylsä Kynä.

STEELEDALE, SASK.

Arvoisa Canadan Uutisten lukijakunta! Ajattelin antaa vähän tietoja seudultamme, sillä ei ole näkynyt mitään uutisia pitkiin aikoihin paikkakunnaltamme, sisältörikkaan lehtemme palstoilla. Muualla maailmassa tuskin tiedetäänkään kylästämme mitään, niin täpösuomalainen kuin se onkin. Kesä se on jo täälläkin mennä körähtänyt siihen pisteeseen, että pian alkavat leikkuukoneet römistä ja sitten kuin räminä alkaa huveta, niin sitten puimakoneet alkaa hyristä, sillä seurauksella ,että pian alkaa kauppalamme olemaan hulveillaan viljatulvasta. Maa ukot saavat satamääriä käsittävässä jonossa kylmässä kyyryisinä viljasäiliöiden edustalla odottaa vuoroaan, joka suuresti muistuttaa huonon ajan leipälinjaa lännen puolessa.

Sato muuten näyttää yleensä tulevan keskinkertainen, siitä ehkä johtuneekin, että miehemme ovat saaneet sellaisen käsitteen, että se ei ole mies eikä mikään, joka ei vähintäin fordinheikkiä ota palvelukseensa, hevosten, puhumattakaan häristä, jäädessä kokonaan huviajojen ulkopuolelle. Asiamiehenä toimiva kansalaisemme E. Hill on saanut välittää 6 eri auton tilausta tänä kesänä. Mr. Leo Kalliokin ajaa porautti kotiaan uudella Overland autollaan, kotiväkensä suureksi ihmeeksi.

Viime perjantaina eli heinäk. 29 p:vä oli eläinnäyttelyt kauppalassamme Dinsmoressa, jossa kansalaisemme John Mukarikin kunnostautui saaden ensimäisen palkinnon 3:n vuotiaalla varsallaan. Vaan onni ei ollut yhtä myötäinen toisessa paikassa, sillä hänen ajaessaan saman päivän iltana uudella Gray Dort autollaan meni ohjauksessa jokin paikka epäkuntoon, sillä seurauksella että auto kaatui tieltä, suistuen sen vieressä olevaan ojaan. Mr. Mukari loukkasi vasempaa kättään koko pahoin. Mrs. Mukari, ihme kyllä, säästyi kokonaan vammoilta, vaikka oli myös hänen vierellään autossa.

Paikkakuntamme nuorille on kumma kuume tullut. Nuorimies August Kinnuselle saapui hiljattain se kainaloinen sieltä idän maailmasta, nimittäin Suur-New Yorkista saakka, sekä pitivät oikein vanhaksi maaksi häät. Puheen piti suomeksi nuoruuden merkityksestä Mr. John Koski (vanhempi) ja vihkimisen toimitti methodistikirkkokunnan pastori I. A. Rowntre. Onneksi olkoon. Sitten nuorimies Mike Mukari ja Miss Helmi Jacobson sekä Mr. Arvid Niskanen sekä Miss Kaarina Hendrikson läksivät käymään Saskatoonissa, eikä muuta kuin vasaralla päälle ja hei, sillä tullessaan esittivät Mrs. Mukarin sekä Niskasen, joten täytyi pakostakin uskoa, että he olivat päässeet lopullisesti yhteisymmärrykseen lemmenseikkailussaan. Ei muuta kuin onnea oikein kapan mitalla.

Ympäristömme farmarit yhtyivät myös siihen Grain Groverliittoon sekä perustivat omän paikallisosastonsa. Ja ovat tilanneet päätoimiston välityksellä puita, jauhoja, sitomalankaa y.m. ja ovat saaneet melkoisesti huokeammalla sieltä kuin mitä yksityisvälittäjiltä.

Merkillepantava seikka tässä on se, että sen hommaajat ja perustajat sekä virkailijat, ynnä jäsenistökin miltei kauttaaltaan ovat siihen maailman parantajakoplaan kuuluvia, jotka jokunen vuosi aikaa leimasivat sanotun liikkeen mitä porvarillisimmaksi, ja sanoivat sen yhdeksi niitä kavalimpia porvarien talutusnuoria, jolla koetetaan maanviljelijöitä mitä katalimmasti harhaan johtaa.

Tämä ei ole ainoa, sillä muistammehan muutama vuosi aikaa, jolloin eräs seutumme nuorista miehistä yhtyi Canadan sotaväkeen vapaaehtoisena ja sattuikin olemaan radikaliemme omista riveistä, niin silloin oltiin valmiit tuomitsemaan hänet samalle paikalle, johon ennenmuinoin Herttua Kaarle Juhana Flemingin. Vaan jotkut kaukonäköisimmät lohduttivat itseään sillä, ja olivat varmoja siitä, että kyllä ne sakkalaiset ovat siksi koulutettuja ammattiinsa, että kyllä pitävät huolen tehtävästään. Vaan miten kävikään. Ei hiuskarvaakaan ollut karissut sankarimme päästä. Ja sitten muistakäämme viime syksynä kuin oli yleisäänestys virkailijain valinnasta, niin olivat toverimme miltei yksimielisiä kannattamaan sekä äänestämään muuatta vapaaehtoisena armeijaan yhtynyttä, ja sieltä raajarikkona takaisin palannutta veteraania järjestönsä virkailijaksi. Ja nyt vielä viimeksi jos ajattelemme heidän aivoillaan vaikkapa neljä vuotta taannempana ottivat sellaisen askeleen, joka olisi suurin hyppäys kohti taaantumusta kuin luokka- ja itsetietoinen työläinen voikaan astua, yhtyessään sellaiseen puolueeseen, joka on perustuksiaan myöten porvarillinen. En tahdo menettelyänne tuomita, sillä se on kulkemassa kohti aikaamme ja ihmisyyttä, vaan tahdon vain huomauttaa: oletteko suunnaltanne pois tietenne, vai oletteko eksyksissä vaeltajia. Jos ensinmainittu on askeleenne, niin tahdon huomauttaa, että joka aate, niin jalo kuin olla mahtaakin, ilman vakaumusta on sama kuin lastu lainehilla. Siinä kuvastuu esiin epävarmuus sen kulkusuunnassa, ja jos sellainen ei supistu henkilökohtaan, vaan on täydellinen aina pöytäkirjoja myöten, on se aatteellista sairautta, eli samaa kuin lintu ilman toista siipeä suolla harhailemassa. Ja jos moista sairautta yhä mainittuun suuntaan jatkuu, niin käy teillekin ehkä ajan pitkään maakuntamme liian pieneksi ja teidän täytymee lähteä perustamaan oma siirtolanne johnekin Mexicon erämaihin, eroon muusta maailmasta, kuten Swift Currentin piiristä sinne karkkoontuneet mennoniitat.

Pölkkypää.

Miksikä maanviljelijällä tulisi olla säästötili pankissa.

1. Kun maanviljelijä luo rikkautta maasta, niin pankki säilyttää ja suojelee sitä, sekä tekee sen käyttämisen monipuolisemmaksi.

2. Kun maanviljelijä tarvitsee joskus rahaa ja luottoa pääomansa (maan), työvälineittensä, hevostensa ja ajokoneittensa, sekä oman ruumiillisen terveytensä tähden, täydentääksensä ja pitääksensä pääomansa tuottayana, niin pankki voi sitä hänelle myöntää.

3. Maanviljelijäin tulisi olla toisista riippumattomia, mutta sitä he eivät kaikki ole, vaan heidän täytyy turvautua toisten apuun, ostaa toisilta tuotteita elon korjuuseen asti ;eikä hänellä ole kuin kolme auttajaa, joihin hän voi turvautua — hänen isäntänsä, kauppias, tai pankki. Jos hän on tallettanut rahansa pankkiin silloin, kun hänellä on sitä ollut, niin on hänellä laillistettu oikeus sen nojalla lainata sieltä rahaa hankkiaksensa tuotteita, sekä muihin tarkoituksiin, tyydyttävän ja laillisen koron jälkeen.

4. Kotona on raha epävarmassa tallessa, eikä kasva korkoa; vaan pankissa se on varmassa tallessa, sekä lisääntyy ja myöskin edistää omistajansa luoton saantia yhteiskunnassa.

5. Yksityisten hallussa makaavilla rahamäärillä on hyvin vähä voimaa, mutta jos useamman rahat ovat talletetut yhteen kassaan — pankkiin, — niin sen hyvää tekevä voima on lisääntynyt monin kerroin, ja on siten kaikkein hyödyllisin.

6. Paras ja turvallisin liiketoveruus on olemassa maanviljelijäin ja pankin välillä.

7. Jos maanviljelijällä on säästötili pankissa, niin voi hän sieltä saada tarpeellisia keinoja ja neuvoja asioissaan, jos hän niitä tarvitsee.

Tilatkaa Uutiset!

Pienten Ilmoitusten Osasto.

Tähän osastoon otetaan kaikki pienemmät ilmoitukset ja peritään niistä 10c rivi. "Palvelustyttöä halutaan", "Palvelukseen halutaan", "Kadonnut", "Löydetty", "Halutaan ostaa", "Halutaan myydä", "Halutaan tietää", ynnä kaikki sellaiset ilmoitukset tulette löytämään tästä osastosta. Pienin ilmoitus 50 senttiä.

— **Suomeen matkustaessanne** tai tuottaessanne sieltä omaisia on aina edullisin kääntyä allekirjoittaneen puoleen. Suurten laiva-linjojen suomalaisena edustajana olen aina tilaisuudessa antamaan tarkat tiedot laivojen kuluista ja pilettien hinnoista joko suullisesti eli kirjeellisesti.

Erick J. Korte,
Port Arthur, Ont.
Konttori: 188 Lorne St.

HILMA PAULINA PUURILA, kotoisin Ulvilan pitäjästä, Suomesta, ja viime vuonna saapunut Canadaan, pyydetään tärkeitten asiain vuoksi ilmoittamaan nykyinen osoitteensa alla olevalla osoitteella:
Vice Consulate of Finland,
Port Arthur, Ont.

HALUTAAN luovuttaa 118½ eekkerin homesteeti maa enimmän tarjoovalle. Maa sijaitsee Gorhamissa 8 mailia kaupungista, noin 12 eekkeriä heinällä, loppu paperipuu ynnä muuta metsää. Lähempiä tietoja saa kysymällä CHAS. PUOLAKKA, 12 Crown St., Port Arthur, Ont. (35)

VUOKRATTAVANA KALUStettuja huoneita. — 279 Bay St. Puhelin 1826.
(34) Ida Burman.
Tavattavana iltasin klo 8—10.

KÄRRYT, KOKKISTOOVI JA useita jäniksiä myytävänä, 65 Duke St., Puhelin 1705. (35

MYYTÄVÄNÄ 160 EEKKERIN Farmi (North Half 19, Con. 4, Ware Township). 2½ mailia postitoimistoon, valtatien varrella, noin 100 jaardia Kaministiquian joesta, kahdenkymmenen minuutin matka kouluun. Suuri määrä tasaista, sannansekaista savimaata. Kevätpuro juoksee maan läpi. Erinomaisella paikalla. Suomalainen asutus. Hyvät naapurit. Ensiluokkainen autotie Port Arthuriin. Hinta 2,500 dollaria. — Jack Falshaw, Kaministiquia, Ont., Canada.

KIITOS!

Pyydämme täten lausua sydämelliset kiitokset Mr ja Mrs Gust Beck'ille, kun keräsitte ja annoitte meille rahalahjan $25.00. Kiitos myöskin kaikille lahjoittajille.
Alina ja Antti Kaija.

— **Kartuttakaa Suomen Olympialaisrahastoa.** Sieviä Suomen emaljilippuja, joita myydään Suomen olympialaisrahaston hyväksi on vielä pienempi määrä saatavana t. l. konttorista. Hinta on $1 kappaleelta. Kansalaiset, hankkikaa niitä itsellenne ja edistäkää siten Suomen tasavallan tunnetuksi tekemistä.

SCANDINAVIAN-AMERICAN

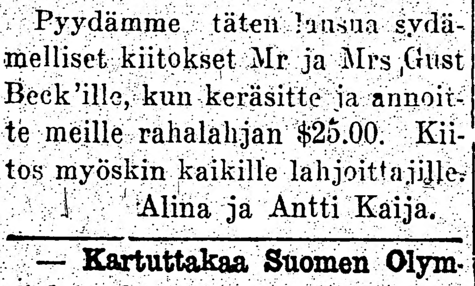

Suomeen ja Suomesta

Laivat lähtevät New Yorkista:
"Frederik VIII" .... Elokuun 26
"Hellig Olav" .... Syysk. 1
"Oscar II" .... Syysk. 15
"United States" .... Syysk. 22
Laivamatka Hankoon, Helsinkiin ja Turkuun ja sieltä tänne $112.00 ja $114.00.
Voittamattomat mukavuudet kolmannessa luokassa.
Kaikki kolmannen luok. matkustajat sijoitetaan 2 ja 4 hengen hytteihin.
Täydellisiä tietoja hinnoista, lähtöajasta ja passeista antaa jokainen höyrylaiva- ja pilettitoimiston omistaja tai pilettiasiamies.
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE,
123 S. 3rd St., Minneapolis, Minn.

Paikkakunnalta.

— **Tohtori H. Koljonen** Sudburystä sapuu Port Arthuriin maanantaina t. k. 29 p:nä ja vastaanottaa potilaita samana ja seuraavana päivänä suomalaisessa apteekissa Bay Streetillä. Tri Koljonen on jo ennestään paikkakunnallamme tunnettu etevänä lääkärinä. Lähemmin lehdessämme olevassa ilmoituksessa.

— **Mr. Jan van Albert**, 9 jalan 5 tuuman pituinen hollantilaissyntyinen nuorukainen, ijältään 19 vuotta, meni keskiviikkona naimisiin Nellie H. Hoogevanin kanssa. Tyttö on pituutensa puolesta keskinkertainen. Albert oli täällä Worthamin sirkusseurueen mukana. Hänen väitetään olevan maailman pisin mies ja kasvaa pituutta yhä vieläkin. Vihkimisen toimitti metodistikirkon pastori Glendennin. Molemmat nuorikot ovat vanhoja koulutovereita Amsterdamista, Hollannista.

Saman sirkuksen intiaaniratsastaja George Porter ja Dorothy Tee, Brandonista, Man., vihittiin Port Arthurissa perjantaina.

— **Ikävä tapaturma** sattui hiljattain kansalaisellemme Kaarlo Leinolle Nipigonissa. Hänen eräänä iltana viedessään kaurasäkkiä jonkun tuttavansa farmille n. k. "jumpparilla" sattui tiellä eteen iso kanto, jonka yli hevonen riuhtasi kuorman niin voimakkaasti, että Mr. Leinon vasen, ohjaksia pidellyt käsi likistyi ohjasten mukana jumpparin lautaa vasten niin pahasti, että peukalo meni kokonaan murskaksi ja kaksi muutakin sormea loukkaantui käyttökelvottomiksi. Port Arthurin sairaalassa vioittunut käsi sitten leikattiin ja sidottiin.

— **Sirkus oli vetänyt puoleensa** winnipegiläisen 16-vuotiaan pojan Johnnie McGregorin. Hän oli lähtenyt kotoaan Winnipegistä Worthamin näyttämön kanssa ja tullut sen mukana Fort Williamiin. Kotiaskareet eivät häntä enää miellyttäneet, hän halusi maailmalle. Hänen suurilla toiveilla alkamansa ura ei ollut pitkäaikainen. Se kesti kaikkiaan vain noin viikon. Poliisipäällikkö Taylor sai Winnipegistä sähkösanoman ja siinä annettujen ohjeiden mukaisesti lähetettiin nuori McGregor takaisin isävänsä Winnipegiin.

— **Sir John Allsebrook Simon,** K.C.V.O., K.C., tunnettu brittiläinen lakimies, matkusti viime viikolla kaksoiskaupunkien läpi mat kalla Winnipegiin ja Tyynenmeren rannikolle. Hän oli vaimonsa ja poikansa seurassa Canadaan ja Yhdysvaltoihin alottamallansa huvimatkalla. Fort Williamin asemalla kävi hänen luonaan Canadian klubin ja Thunder Bayn lakimiesyhdistyksen edustajia.

— **Matkustajatulva Amerikasta kaksoiskaupunkeihin** on viime ja tällä viikolla ollut vilkkaimmillaan. Kymmeniä autoja on päivittäin sivuuttanut kansainvälisen rajan Pigeon Riverin luona. Port Arthurin ja Fort Williamin hotellit ovat olleet täynnä vieraista sijaa myöten.

— **Canadan metsäyhdistys** ilmoittaa lähettävänsä Port Arthuriin maanantaiksi t. k. 29 päiväksi n. k. näyttelyvaunun, jota katsomaan yleisöllä on vapaa pääsy. Samaa vaunua sen kulkiessa Itä-Canadassa on päivittäin käynyt tarkastelemassa 800 ja toisinaan paikoissa parikin tuhatta henkilöä. Vaunu on sisustettu liikkuvaksi kouluksi ja annetaan siinä ohjeita metsäsuojeluksessa. Siellä on nähtävänä m. m. suuri joukko Canadan metsäseuduilta otettuja valokuvia. Samana iltana on aiottu pitää kokous, jossa metsäyhdistyksen ottamia liikkuvia kuvia esitetään kokouksen osanottajille.

— **Omituinen luonnonilmiö** havaittiin perjantaina iltapäivällä Superiorjärven pohjoisrannalla. Vähän jälkeen kello 1 päivällä aloi vesi nousta, niin että se kolmesti oli kaksi jalkaa yläpuolella normaalin. Kello 7 aikaan illalla oli vesi jälleen laskeutunut niin paljon, että puna oli yhden jalan alempana kuin tavallisesti, palaten normaaliseksi vasta puolenyön aikaan. Ilmiön havaitsivat monet henkilöt Fort Williamissa Coney Islandin rannikolla, saarella numero kaksi. Sen lienee aiheuttanut jossain Superiorjärven alla tapahtunut mullistus.

— **Worthamin sirkus** vieraili kaksoiskaupungeissa kokonaisen viikon tarjoten yleisölle huvitusta, iloa ja riemua. Heidän mukaansa solui Järvien Päästä sievät rahat, sillä sirkuksessa kävijöistä ei suinkaan ollut puutetta. Jotkut kävivät siellä maanantaista alkaen jokaisena iltana. Siellä oli nähtävänä "yhteenkasvaneet äidit", "maailman pisin mies", "villin lännen ratsastajia", moottoripyöräilijöitä, kaikenkarvaisia taiteilijoita ja ihmeellisiä merkillisyyksiä, muista ilveilijöistä ja humpuukimestareista puhumattakaan. Täältä siirettiin koko laitos omissa vaunuissa itäänpäin.

— **Rohkean rosvouksen** suoritti kolme miestä viime viikon keskiviikkona Algoma-kadun sillalla Port Arthurissa. Postinkuljettaja McDaid'in vaimolta vietiin rahakukkaro, joka sisälsi noin neljäkymmentä dollaria.

Mrs. McDaidin kertoman mukaan oli hän erään toisen naisen seurassa menemässä Algoma-kadun sillan yli. Sillalla maleksi kolme miestä, joista yksi sieppasi kukkaron ja lähti juoksemaan tiehensä toveriensa seuratessa. Tekoon epäiltyinä pidätti poliisi Fort Williamissa kaksi miestä, jotka kuitenkin todistusten puutteessa laskettiin vapaaksi.

— **Pieni 7-vuotias tyttö** saapui viime viikolla Fort Williamin rautatieasemalle Transconasta, Man., ilmoittaen tulleensa isoäitinsä luokse. Vanhemmat eivät olleet antaneet tytölle isoäidin nimeä eikä osoitetta, ja saatiin se selville vasta sitten, kun oli sähköteitse sitä tiedusteltu Transconasta.

— **Jumalanpalvelukset** ensi pyhänä: Lapissa H. Yrtti-ahon farmilla klo 2 päivällä ja Port Arthurissa klo 8 illalla.

Seuravana sunnuntaina Port Arthurissa ulkoilmajuhla kirkkopihassa alkaen jumalanpalveluksella klo 10 aamulla. Fort Williamissa on iltahartaushetki klo 8 illalla.

— **Kastettuja:** Elias ja Wilhelmiina Rantalan p. Walter Einar, synt. Conmee townshipissä kesäk. 20 p. 1921, kast. Fort Williamissa elok. 13 p. Oskari ja Hulda Kouhin p. Leo Päiviö, synt. Raithissa toukok. 28 p. 1921, kast. Port Arthurissa elok. 15 p. Anton ja Hilja Amanda Sunin tytär Hellen Eliisabeth, synt. Port Arthurissa heinäk. 24 p. 1921, kastettu Port Arthurissa elok. 15 p. Samuel ja Lyydia Mäen p. Arvo Emil Johannes synt. Port Arthurissa elok. 12 p. 1921, kast. saman kuun 17 p. Erick ja Fanny Eliina Ericksonin p. Eelis Erick, synt. Port Arthurissa kesäk. 14 p. 1921 kast. elok. 21 p. — Jumalan siunaus ja suojelus olkoon pienokaisten osana!

— **Hautaus.** Viime viikon tiistaina haudattiin kotoaan Graham kadulta Riverside kalmistoon Mrs. Aino Katri Maunula. Vainaja oli kotoisin Raahesta ja kuoli täällä St. Joseph sairaalassa lauantaina elok. 13 p. 33 vuoden 7 kk. ja 20 p:n ikäisenä. Vainaja oli mennyt avioliittoon miehensä Heikki Maunulan kanssa täällä ja paitsi puolisoaan, jää häntä suremaan 2 poikaa ja 3 tytärtä, sisko ja täti perheineen ja useita sukulaisia täällä, 1 veli Yhdysvalloissa ja siko Suomessa. Hautauspuheen piti pastori J. Hirvi.

— **Sininauhan,** tyttöjen kristillisen yhdistyksen jäseniä pyydetään kokoontumaan kirkon alikertaan kokouksen pitoa ja toimikauden alottamista varten ensi perjantai-iltana elok. 26 p. Kokous alkaa kello kahdeksalta. Koettakaapa saapua ajoissa ja tuoda mukananne tuttavianne!

— **Ompeluseuran kokous,** joka sekä osanottoon, että pöytätuloihinkin nähden "piittasi" mahdollisesti parhaimmatkin saavutukset tässä seurakuntapiirissä, pidettiin Ostolassa Henry Kotasen farmilla viime sunnuntaina. Vieraita oli saapunut aina Lapista saakka, mutta kaikille riitti vaan kestitystä, hyvää kahvia, hyvän kerman ja monellaisten maukkaiden leivosten kera, joiden varustaminen oli kysynyt paljon työtä ja puuhaa talon toimeliaalta emännältä. Pöytätulo teki $26.75, mistä seura pyytää lausua parhat kiitokset kestityksen varustaneille, Mr. ja Mrs. Kotaselle ja myöskin uhrautuneelle kokousyleisölle.— Juhlaa suosi kaunis ilma, ja ohjelma saatiin sen vuoksi suoritta ulkosalla.

Seuraava kokous on ensi viikon torstai-iltana Mr. ja Mrs. J. Kelloniemen luona Fitzgerald kadulla. Tullaanpa sinne yhtä runsaslukuisasti.

— **Kenttäjuhlan kirkkopihassa** panee toimeen Port Arthurin seurakunta sunnuntaina syysk. 4 p. Ohjelmaa suoritetaan klo 10:ltä ja klo 2:lta. Maukas juhlapäivällinen on tarjolla 12:sta kahteen, sekä kahvia ja muita herkkuja pitkin päivää.

— **Kaksoiskaupunkien viljatilastoa.** Seuraavat määrät viljaa oli kaksoiskaupunkien varastoissa, vastaanotettu ja lähetetty viime viikon aikana:

Varastoissa: Vehnää, 2,057,428 bushelia; kauraa, 5,592,713; ohraa, 866,113; pellavansiemeniä, 1,736,393; ruista, 159,919.

Vastaanotettiin: Vehnää, 394,585; kauraa, 928,952; ohraa, 145,100; pellavansiemeniä, 45,051; ruista, 35,027.

Lähetettiin: Vehnää, 1,287,457; kauraa, 1,251,334; ohraa, 305,943; pellavansiemeniä, 136,175.

— **Mr. ja Mrs. C. E. Goodman,** Indianapolista, Indiana, saapuivat maanantaina hl. Noronicilla Port Arthuriin. He vierailevat Mr. ja Mrs. Emil Seppälän kodissa Argyle-kadulla.

TOHT. H. KOLJONEN

tulee olemaan Port Arthurissa 29 ja 30 päivä Elokuutta.
Vastaanottaa sairaita
SUOMAL. APTEEKISSA BAY KADULLA.

Matkailijain kesäretkiä

Vancouveriin, Victoriaan

JA TYYNENMER. RANNIKKOPAIKKOIHIN.

CANADAN KALLIOVUORISTON KAUTTA

MATKAREITTIEN VALINTA MAALLA JA VESILLÄ MENNESSÄ JA PALATESSA.

Edestak. Matkalippuja

(Länsi) ONTARIOSTA, MANITOBASTA, SASKATCHEWANISTA ja kaikilta asemilta CALGARY ja EDMONTON mukaanluettuna, ALBERTASTA (via LOOMA, C.N., via TOFIELD, G.T.P.)

NYT MYYTÄVANA

Pysähtymisiä sallitaan.
Paluum. viimeist. Lokak. 31 p. 1921.

KÄYK. KATS. JASPER PARKIA ja MOUNT ROBSONIA.

SAADAKSENNE LÄHEMPIÄ TIETOJA PILETTIEN HINNOISTA, PALVELUKSETA, PAIKANTILAUKSISTA J. N. E., KÄÄNTYKÄÄ ASIAMIESTEMME PUOLEEN.

Canadian National Railways

W. Kelso'n lihakauppa

— Suositeltee —
HYVANLAATUISTA LIHAA KAIKELLAISIIN tarpeisiin.
Myöskin kalaa ja siipikarjaa aina varastossa.

Kaikki lihat hallituksen tarkastamat

511 Simpson Street FORT WILLIAM Puh. S. 2347

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä, soittakaa S. 302 eli N. 743.

THE BRILLIANT VÄRJÄYS- JA PUHDISTUSLIIKE

310 Simpson Street — 239½ Arthur Street
FORT WILLIAM — PORT ARTHUR

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.
Meidän puhdistustapamme on ehdottomasti parhain, se kun puhdistaa vaatteen liasta ja mikroopeista, antaa niille uuden uutukaisen näön ja lisää niiden kestävyyttä.

FARMI myytävänä.

35 eekkeriä käsittävä farmi, kaikki viljelyksessä, sekä hyvät huoneet päällä, myytävänä paikkakunnalta poismuuton vuoksi. Paikka sijaitsee ainoastaan 3 mailia Port Arthurista hyvän autotien varrella ja aivan koulun vieressä.

Lähempiä tietoja hinnasta saa farmilta, tai kirjeellisesti osoitteella:

EMIL KROKBACK,
(35) Nipigon, Box 8, Ont.

FRYER
Valokuvaamo
110½ N. May St.
Fort William.
Käykää meillä saadaksenne
PARHAAT KUVAT
kaksoiskaupungeissa. Kohtuulliset hinnat.
Malli, joka tyydyttää jokaista.

Puutavaroita
Robinson Lumber Co.
LTD.
122 N. May St., Fort William.
Puhelin S. 199.
Myy kaikenlaista puutavaran ja rakennustarpeita.

W. W. Bourdot
Autokattoja korjataan tai tehdään tilauksen mukaan. Auton runkoja korjataan.
117 Leith St., Fort William.
Puhelin S. 1005.
Asunnon puhelin S. 1592.

H. W. Niinimäki
Laillinen Notario.
108 Imperial Bang Building,
Port Arthur, Ont.
Valmistaa ja vahvistaa laillisia kauppa- ja asiakirjoja, perii saatavia, hankkii lainoja sekä ajaa kaikenlaisia asioita.
Puhel.: Konttori 236, asunto 2083.

E. G. MURPHY
LAKIMIES, ASIANAJAJA, LAILLINEN NOTARIO
Room 20, Francis Block,
Fort William, Ont.

Nicholsonin Korjausliike
Autokummeja ja auton osia vulkaniseerataan ja korjataan.
Kummikenkiä korjataan.
271 Bay St. Puhelin N. 2612.

7-HENGEN NASH AUTO

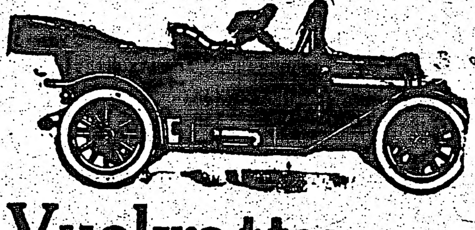

Vuokrattavana
ÖISIN JA PÄIVIN.
Puhelin 548 N.
WM. OIKONEN,
54 Cumberland St., S.
183 Prospect Avenue.
PORT ARTHUR, ONT.

Dr. G. E. McCartney
Lääkäri ja Kirurgi.
Toimisto: Ross Block, Fort William. Puhelin S. 696.

PALLOHUONE
Virvoitusjuomia, Paperossia ja Tupakkaa aina saatavana.
DAVID HYVÄRINEN,
279 Bay St., Port Arthur. (34)

Anna Pahlman
Suomessa tutkinnon suorittanut hieroja ja sairasvoimistelija antaa hierontaa ja sairasvoimistelua perheissä arkipäivisin. Tavattavana 11 Centre St., Port Arthur, Ontario.

Central Bakery
valmistaa kaikenlaisia leivoksia kaikkiin tilaisuuksiin.
OTTO AARNIO
427½ Simpson st. Puh. S. 2191
FORT WILLIAM, ONT.

DOWLER & DOWLER
Lakimiehet,
W. A. Dowler, K. C.; A. H. Dowler, Royal Bank of Canada'n ja Bank of Ottawan lakimiehet, Bank of Commerce Chambers, Fort William, Ont.

Toht. D. C. BLACK, V.S.
ELÄINLÄÄKÄRI.
Suorittanut tutkinnon Ontarion Eläinlääkäriopistossa korkeimmilla arvolauseilla.
Puhelin 1713.
333 N. Harold St. Fort William.

OMPELUKONEITA
myydään helpoilla vähittäismaksuilla. Vanhoja koneita otetaan vaihdettaissa. Alennuksia käytetyille koneille.
SINGER SEWING MACHINE CO.,
Ruttan Block, Port Arthur, Ont.
Suomalaisia edustaa
L. H. PUITTINEN, 139 Albert St.

WHITE STAR DOMINION LINE
LIVERPOOLIIN
KESÄ-AIKATAULU—Liverpooliin Montrealista, poiketen Quebecissa.
American-Red Star ja White Star Linjat New Yorkista.
"CANADA" .... Elok. 27 p.
"MEGANTIC" .... Syysk. 10 p.
"VEDIC" .... Syysk. 17 p.
"CANADA" ...... Syysk. 24 p.
Säännöllisiä matkoja Plymouthiin, Southamptoniin ja Liverpooliin, myöskin Cherbourgiin ja Antverpeniin.
Edestakaisin pilettejä Suomeen ja muihin maihin. Pilettiin sisältyy ruoka ja asunto odotusaikana Englannissa. Lähempiä tietoja rautatie- ja laiva-asiamiehiltä, Canadian Western Passenger Office, 286 Main Street, Winnipeg tai
ERICK J. KORTE,
Port Arthur, Ont.

Liikep. N. 182. Kotip. N. 319
Perustettu 1885.
A. MORRIS
HAUTAANTOIMITTAJA ja BALSAMEERAJA.
85 Cumberland Street,
Port Arthur.

Käyttäkää Minard's Linimen' Espanjan Ykään Kylmyyteen Kurkkumätään Kipeään kurkkuun Lentsuu Y.m. y. m.

CANADAN UUTISTEN
Ilmoitushinnat
v. 1921.

Syntymäilmoitukset, pientä kokoa 75c
Sama, suurempaa kokoa $1.50
Kihlaus- ja vihkimäilmoitus onnentoivotusten kanssa palstatuumalta 60c
Kuolonilmoitus ristin ja kehyksen kanssa $2.50
Sama yhd. värssyn kanssa $3.00
Sama kahden värssyn kanssa $3.50
Sama kiitoslauseen kanssa 4.00
Kiitoslause yllätysvierailusta 10 senttiä riviltä.
Naima- ja kirjevaihtoilmoitukset $2.00
Nimenmuutosilmoitus $1.50
Halutaantieto ilm. 75c
Sama kolme kertaa $2.00
Muut satunnaiset ilmoitukset, kuten huutokauppa, vuokra, myynti, paikanhaku, viralliset kokous-, huvi- ja juhlailmoitukset palstatuumalta 50c
Pöytäkirjain, tiliselostusten, keräyslistain, puhujien ja luennoitsijoiden matkaohjelmat julkaistaan palstatuum. 30c
Alin hinta yhdestä ilmoituksesta on 50c
Seurojen ja seurakuntien kokousilmoitukset .... 10c rivi
Pappien saarnavuorot, ilmotukset rippi- ja kesäkoulujen pidosta rivi 5c
Poliitiliset ilmotukset pastatuumalta $1.00
Ilmotukset tekstin joukossa, 15c rivi; lihavilla ladottuna 20c r.
Seisovista liikeilmoituksista kysykää hintojamme konttoristamme ja asiamiehiltämme.
Rahan tulee aina seurata ilmoituksen mukana, sillä säästääksemme turhaa työtä ja postikuluja, niin itseltämme kuin ilmoittajiltakin — olemme lopettaneet kaiken velkajärjestelmän liikkeessämme.

Canadan Uutiset,
Port Arthur, Ont.

Chas. G. Westerman
Hautaustoimisto ja Palsameeraaja
Liikkeen tunnuslauseena:
PALVELUS.
31 Court St. S. Puhelin N. 124

DYKE & BEEMAN
Lakimiehet
15-18 Frances Block, Ft. William.
Asianajajat Canadian Bank of Commerce'lle ja Imperial Bank of Canada.

PORT ARTHUR MANUFACTURING Co.
189 Pearl St. Puhelin 2309.
Valmistaa kaikenlaista
PALKKI PELTITAVARAA
tilauksen mukaan.
Ämpäreitä, Ammeita ja Kattiloita.

ELLARD
U-NEED-A
Värjäystä, kuiva- ja höyrypuhdistusta ja korjausta.
121 S. May St., Fort William.
Puhelin S. 49.
Jokapäiväinen kuletus kummassakin kaupungissa.

Luotto-Pankki
Osake-Yhtiö
SUOMI, HELSINKI

Omat Varat Yli 20,000,000 Markkaa

TÄYDELLINEN PANKKILIIKE

Joulukuun ensimmäisestä päivästä alkaen v. 1920, maksamme toistaiseksi korkoa talletuksista:

6 kk. irtisanomisella 7 pros.—Juoksevalla tilillä 5½ pros.

Lähettäessänne rahoja Suomeen talletettaviksi, määrätkää asiamiehellenne, että rahanne ovat talletettavat

LUOTTOPANKKIIN

Kirjeenvaihtaja Amerikassa:
CARL H. SALMINEN,
DULUTH, MINN.

Toimikaa nopeasti

Haluatteko heti 50 eekkerin suuruisen farmin?

Tämä maa on aivan kaupungin laidassa, McIntyren townshipissä, puoli mailia North Beltin katuvaunulinjasta.

Hyvä maa—hyvä metsä.— Hinta ainoastaan...... $1,250.00

Edulliset maksuehdot. Tämän alueen vierestä on tänä vuonna myyty maata hintaan $60 eekkeriltä.

RUTTAN & COMPANY,
Puhelin 181 — 4 Court St.
Kiinteimistöliike ja Vakuutustoimisto.

SUOMALAINEN APTEEKKI

Suomalainen apteekkari
K. G. K. NYMAN
on jälleen palannut Port Arthuriin ja on tavattavissa

WHITE DRUG STORESSA
Bay & Algoma Street, Port Arthur.
Vanhaan maan lääkkeitä aina saatavissa.

Uusi Myymälä

Tulkaa käymään Suuressa Sekatavarakaupasamme tai postittakaa meille tilauksenne. Tilatkaa mitä tahansa haluatte, niin me täytämme tilauksenne.

Meidän hintamme ovat paikallaan ja tavaramme ehdottomasti parasta laatua.

Me voimme lähettää tavaroita Kolmella Rautatiellä. Meillä on myytävänä De Laval Kerma-Separaattoreja.

Antakaa meille koetilauksenne.

S. M. BARABE,
Sunshine, Ont.

Tilaukset voidaan lähettää suomenkielellä.

Pennsylvanian Kovaa Kolia

Stove-kolia	$18.50 tonni
Nut-kolia	$18.50 tonni
Egg-kolia	$18.25 tonni
Pea-kolia	$13.50 tonni

Ennenkuin tilaatte talveksi hiiliä ostakaa yksi tonni kuulujsaa Pennsylvanian White Ash Anthracite-kolia, joka viimeisten sadan vuoden aikana on tunnettu parhaaksi saatavissa olevaksi. Me takaamme jokaisen myymämme hiilitonnin laadun.

Tilatkaa kolinne nyt ja me suojelemme teitä kaikkia mahdollisia hinnanalennuksia vastaan ja toimitamme tavaran parhaiten sopivalla tavalla.

SE ON KAIKKI KOLIA

Kysykää mieheltä joka sitä polttaa.

C. B. Devlin & Co. Ltd

KOLIA JA PUITA

'POLTTAKAA DEVLININ KOLIA MUKAVUUDEKSENNE"

FORT WILLIAM — Puhelin South 425
PORT ARTHUR — Puhelin North 989

Port Arthur Coal & Wood Co.

Puhelin 552

Kaikenlaatuisia

KOLIA JA PUITA

The Port Arthur Coal & Wood Co.
Queen- ja Algoma katujen kulmassa.

OMPELUSEURAN NAISTEN TOIMESTA

pidetään

KUKKA-ILTAMAT

FORT WILLIAMIN KIRKOLLA

Perjantaina t. k. 26 p.

Tulot iltamista lankeavat pianon maksoon.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

— **Sotaveteraani antaa vertaan toverilleen.** Kun Pete St. Louis, Cameron and Heaplista, oli liiallisen verenvuodon näännyttämänä McKellarin sairaalassa Fort Williamissa, tarjoutui Geo. Davis, sotaveteraani ja Fort Williamin sotaveteraaniyhdistyksen ent. presidentti luovuttamaan potilaalle tarvittavan määrän verta. Tohtori tarkasti miehen ja havaitsi hänen verensä tarkoitukseen kelvolliseksi.

— **Eräs suomalainen mies** tuotiin noin viikko sitten Fort Williamin poliisiasemalle Nipigonin päikkeilta, missä hän herätti viranomaisten huomiota. Siirtolaisviranomaisten pitämässä kuulustelussa kertoi hän tulleensa tänne Yhdysvalloista International Fallsin kautta rahatonna. Viime maanantaina hänet tuomittiin maakuntaoikeudessa kolmeksi kuukaudeksi Port Arthurin vankilaan, jolla ajalla koetetaan ottaa selvää hänen entisyydestään. Arvellaan, että mies olisi karannut eräästä mielenvikaisten parantolasta Michiganista.

— **Mr. A. W. Martin,** C.N.R:n asiamies Port Arthurissa, lähti heinäkuun 1 p:nä pitemmälle lomamatkalle Länsi-Canadaan ja Yhdysvaltoihin. Sinä aikana on hän pyytänyt elävänä yli 500 nuorta sorsaa Saskatchewanissa, pannut jokaisen jalkaan merkkirenkaan ja päästänyt sitten linnut vapauteen. Tällä tavalla saadaan arvokkaita tietoja sorsien elintavoista ja kulusta. Mr. Martin on käynyt myöskin St. Paulissa, missä hän on valmistellut ainehistoa Duck Shooters' Bulletiniin.

— **Fort Williamin kihlaantuneet nuorikot** epäröivät mennä naimisiin siinä kaupungissa vallitsevan asuntopulan takia. Eräskin neitonen kieltäytyi vetämästä umpisolmua ennenkuin hänen tuleva miehensä löytää talon, johon kodin saattaa perustaa.

— **Väkijuomien säilyttämisestä yleisellä paikalla** sakotettiin perjantaina Fort Williamin poliisioikeudessa Crown-kahvilan omistajaa John Dechynskiä $500 ja kulut. Erästä Fort Williamissa asuvaa suomalaista naisihmistä sakotettiin viinanmyynnistä 300 dollaria ja kulut.

MARGO, SASK.
Elokuulla.

Ensin tervehdys Canadan Uutisten toimitukselle ja kaikille sen lukijoille. Koska en ole nähnyt kylämme kuulumisia Canadan Uutisten palstoilla vähään aikaan ollenkaan, niin päätin tässä lyhyesti vähän piirtää paikkakuntamme tapahtumisista. Eletään sitä täällä vain niin kuin muuallakin maailmassa hiljalleen. Se on vain ikävää, kuin kylämme terveys on nyt aivan pilalla.

Ensiksikin kerron, että kuoleman kylmä käsi tempasi pois yhden kansalaistemme keskuudesta. Nimittäin Mr. Antti Mikkosen, joka kuoli Canoran sairaalassa heinäkuun 23 p:nä ja saatettiin viimeiseen lepokammioon 24 p. Vainajaa jäi suremaan vanhukset ja suuri parvi lapsia. Nykyään lepää heikkona Canoran sairaalassa eräs Fanni Kuivila. Myös on vuoteen omana eräs Miss Sanni Filppula. Eräs nuori mies oli ampunut häntä noin yhdeksän kuuta sitten. Ampuja on vain vapaalla jalalla vielä. Häntä ei ole vielä sakotettukaan. Hän onkin ampunut pimeässä yöllä, tietenkin luullut metsän otukseksi. Ampuminen ei tähän saakka paljon ole haitannut, vaan nyt se on tullut pahemmaksi. Hän oli toinen päivä elokuuta hyvin huonona. Tohtori oli määrännyt, että pitää olla vuoteessa ainakin kaksi viikkoa. Heti tohtorin käynnin jälkeen rupesi hän paranemaan. Sanni Filppula onkin vain viidentoista vuoden ikäinen ja on Mr. Filppulan vanhin lapsi. Toivon vain että hän paranisi, sillä terveys on suuri apu täällä maan päällä vaeltaissa.

Ilmat ovat olleet oikein sieviä. Ei ole enää satanut niin paljon ja on lämmin, että vilja valmistuu leikattavaksi.

Hauskaa syyskesän loppua Canadan Uutisille ja sen laajalle lukijakunnalle.

Pilli-Piipari.

KOLERA VENÄJÄLLÄ.
Tshekan salaisen osaston päällikön kuvaus Astrakanista.

Neuvostohallituksen virallisessa pää-äänenkannattajassa Moskovan "Isvestijassa" v. k. 8 p:nä etusivulla otsakkeella "Kolera" julkaisee venäläisen osaston salaisen osaston tunnettu johtaja Latsis seuraavan kuvauksen matkastaan Astrakaniin.

"Saapuessamme Astrakaniin höyrylaivan kapteeni varoitti meitä: "kaupungissa on koleera, älkää juoko keittämätöntä vettä." Jo aikaa sitten olemme sen tietäneet, mutta yhtä kaikki monet matkustajat juovat keittämätöntä vettä. Ja mitenkäpä voisi olla juomatta — auringonpaisteessa on 40 astetta lämmintä ja syödä täytyy melkein yksinomaan kuivattua kalaa.

Kaupungissa on seinille liimattuna sikäläisen sanomalehden viimeinen numero, joka on melkein kokonaisuudessaan omistettu koleralle. Siitä näemme, että kolera niittää uhrejaan, ei ainoastaan työläiskortteleissa, ei ainoastaan likaisissa oloissa asuvien muukalaisten keskuudessa, vaan myöskin väestön sivistyneissä kerroksissa, lääkärien ja neuvostoviranomaisten keskuudessa. Koleraan on kuollut läänin valistusosaston johtaja ja päivä sen jälkeen hänen vaimonsa. Siihen on kuollut useampia lääkäreitä, vieläpä semmoisiakin, jotka eivät toimi koleran vastustamisessa. Aluksi on kesäkuun 12 p:ään mennessä rekisteröity koleratapauksia 570, kuolleita 230 ja parantuneita 88. Siinä virallinen tilasto, mutta miten paljon kuolee ihmisiä syrjänurkissa.

Missä syy?

Kaupunki muistuttaa "likakaivoa." Eikä ihmeellistä: 7 vuoteen ei sitä ole puhdistettu. Melkein kaikki kadut ovat täynnä likaa. Kaupungin alemmissa osissa tunkeutuu pohjavesi esiin muodostaen löyhkääviä, vihreälle vivahtavia lätäköitä. Sataman luona on käymälöiden jätteitä, jotka nyt on melkein kaikki suljettu, ja ne myrkyttävät rantakadun. Ja rinnan niiden kanssa on sijoitettu kalojen ja makeisten kauppiaita. Kärpäsiä on parvittain lennellen liasta tavaroille, tavaroilta likaan. Ja nälkäinen matkustaja taas ostaa kaiken, mitä hänelle tarjotaan.

Käännymme koleran vastustamiseksi asetetun erikoiskomitean jäsenen puoleen kysyen: eiköhän edes katuja voisi saattaa säädylliseen kuntoon! Ei, hän sanoo, se ei onnistu. — No, entä jätteet sitten, voisihan ne poltaa? — Olemme koettaneet, ne palavat hitaasti, märkiä.—No, entä kaivaa maahan pihoille? Senpä kenties voimme tehdä.

Ja me vannotamme häntä panemaan toimeen nämä keinot.

Mutta, huomaamme, kolera on levinnyt jo kauemmaksi. Se on päässyt jo kalastajien keskuuteen. Kirgiisit ja kalmukit pakenevat kuolemanpelossa odottamatta edes tilitystä. Heitä eivät mitkään voimat voi pidättää. Työt pysähtyvät. Jo nyt sen voi huomata kalojen saapumisessa Astrakaniin: pian ovat kaikki kalalastit purettu ja uusia ei tuoda.

Meidän on kalastushallituksen sopimuksen mukaan saatava 4000 kirgiisiä töihin suolakaivoksiin. Tästä ajatuksesta täytyy luopua ja poistua tyhjin käsin.

Kuten näette, kolera ei siellä ainoastaan yksinkertaisesti niitä uhreja, vaan se myöskin vaikeuttaa niiden viranomaisten työskentelyä, jotka varaavat elintarpeita koko väestölle, ja juuri siitä syystä se on kaksinkerroin vaarallinen.

Tasavallan tehtävä on rajoittaa kulkutauti.

Ja työläisten ja talonpoikien tarkastuslautakunnan pitäisi viipymättä ottaa selvää, ken on syypää siihen, että koleran alituiseti uhkaamat keskukset, kuten Astrakan, ovat muuttuneet löyhkääviksi kuopiksi."

I. L. MATTHEWS & Co.

SUORAAN ULKOA TUOTTAJAT.

CUMBERLAND ST. — TELEFOONI 91. — PORT ARTHUR

Perjantain Alennuksia

HUOMATTAVA SILKKIPUKUJEN MYYNTI $22.50. Sieviä Pukuja häikäisevän kauniista silkikankaista. Riikinkukon loisto ja sateenkaaren säteily. Suuri valikoima eri laatuja. Perjantain hinnat tekevät niiden ostamisen miellyttäväksi huviksi. Hinta **22.50**

ELOKUUN PUSEROMYYNTI $4.95. Tavallinen hinta $20.00. Myynnissä on kaikkia laatuja, joita voitte ajatellakaan. Puseroita kaikkiin tilaisuuksiin. Joukossa myoskin muutamia kesämalleja. Ihastuttavan kauniita malleja koruompeluilla ja helmikoristeilla. Crepe- ja silkkikankaista. Loppuunmyydään **$4.95**

SILKKIHAMEITA $5.95. Sieviä ja tyylikkäitä silkkipopliini-hameita. Suuri valikoima värtjä. Hinta perjantaina **$5.95**

Uudenaikaisia Villahameita $9.95. Uusimallisia Villahameita, rikas värivalikoima. Erikoisesti alennetut perjantaiostajille. Tav. hinta $17.95. Perjantaina **$9.95**

SILKKISUKKIA ALENNUKSELLA. Mustia silkkisukkia 98c pari. Muodikkaita mustia Silkkisukkia, kaikkia kokoja. Tav. hinta $1.75. Perjantaina **98c**

SILKKISUKKIA $1.69 PARI. Heather-mixture Silkkisukkia, kaikenvärisiä ja kokoisia. Tav. hinta $2.25. Perjantaina **$1.69**

ALL-OVER ESILIINOJA $1.25. Puku-esiliinoja, valmistetut hienosta Chambray ja Gingham kankaista. Sievästi reunustetut. Erik. hinta perjantaina **$1.25**

LASTEN YHDISTEALUSVAATTEITA 49c. Pumpulisia lasten yhdistealusvaatteita, kaiken kokoisia. Tav. hinta 79c. Perjant. pari **49c**

NENÄLIINOJA ALENNETUILLA HINNOILLA. Sieviä koruommeltuja Nenäliinoja, hintä kolmelta kappaleelta **25c**

SIEVIÄ NENÄLIINOJA. Hinta perjantaina 2 kappaleelta **15c**

SILKKI- JA PUKUKANKAITA 36 tuum. lev. kaunista Foulard Silkkiä $2.49 yd. Hienoa, lujakuteista Foulard Silkkiä, sievillä kuvioilla, suosittua pukuihin, takkeihin, puseroihin tai vuoriksi. Värit: ruskea, navy, musta ja Japanin-sininen. Tav. hinta $3.75. Perjantaina jaardi **$2.49**

36 tuum. lev. TAFFETA SILKKIÄ $1.98 yd. Chiffon Taffeta Silkkiä, erikoisesti suosittua pukutarkoituksiin. Värit: navy, musta, nigger, harmaa, vihreä, tape, puoliharmaa, Paon sininen, ja seal-ruskea. Tav. hinta $3.00. Perjantaina erikoishinta **$1.98**

36 tuum. lev. SILKKIPOPLIINIA $1.49 yd. Kestävää, kolmisäikeistä loistosilkkiä, kestävintä pukuihin ja sopivinta hameitdn tai pukujen tekoon. Värit: valkoinen, rose, henna, tan, sand ja navy-sininen. Erikoishinta perjantaina jaardilta **$1.49**

34 tuum. lev. JERSEY SILKKIÄ $1.95 yaardi. Hienoa Jersey-silkkiä, lujaa ja pesunkestävää kangasta, sopivaa alusvaatteisiin, valkoista tai vaaleanpunaista. Erikoishint perjantaina jaardi **$1.95**

36 tuum. lev. Valk. HABUTAI-SILKKIÄ 95c. yd. Valikoitua laatua valkoista Habutai-silkkiä, sopivan vahvuista lukemattomiin vaatetarpeisiin. Hyvää, pesunkestävää laatua. Ainoastaan valkoista. Tav. hinta $1.25. Hinta perjantaina jaardilta **95c**

34 tuum. lev. DURABILITY RAAKASILKKIÄ $1.49 yd. Sopivan vahvuista raakasilkkiä, valikoidut värit takeihin tai puseroihin. Tav. hinta $2.19. Perjantaina jaardi **$1.49**

The Savolainen Co.
Duluth, Minn.

Pohjois-Minnesotan johtava, suurin ja luotettu Kello-, Kulta-tavara- ja Juveliliike.

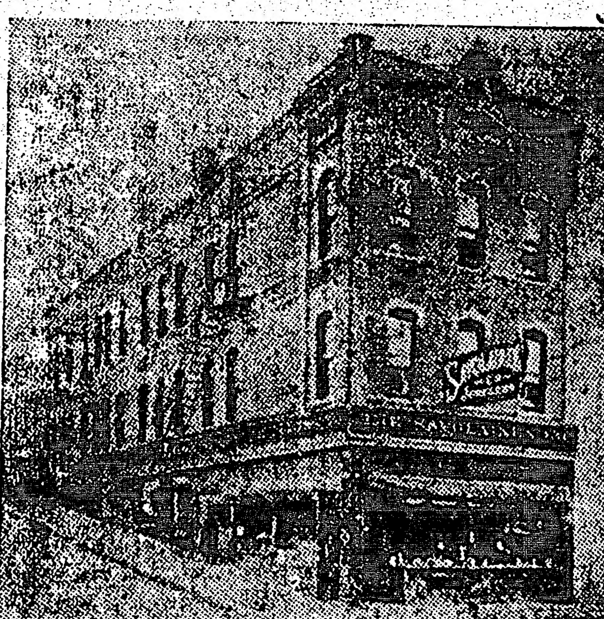

Liike sijaitsee Duluthin keskuksessa ja se tarjoaa arvokasta nähtävää kesävieraille ajanmukaisine sovitteluineen, osastoineen ja harkiten valituin osastoineen. Ostoksilla tai vierailuilla ollessanne tulette löytämään liikkeemme ostoskeskuksena ja olette sydämellisimmin tervetullut. Merkitkää matkaohjelmaanne Savolainen Company; kaikki tiet johtavat sinne.

The Savolainen Co.
THE LEADING JEWELERS
ELY MINN. — SUPERIOR ST. & LAKE AVE. DULUTH — VIRGINIA MINN.

Ilmoittaminen tekee liikkeen tunnetuksi